Jaarstukken 2022

Gemeenschappelijke Regeling WAA

Werkvoorzieningschap

Aanvullende

Arbeid **V**enlo e.o.

Prinsessesingel 10
5911 HT Venlo
Tel.: 077-3898383
E-mail: info@waagroep.nl

Venlo, 3-3-2023

JAARSTUKKEN

2022

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING WAA

WAA Venlo e.o.
Prinsessesingel 10
5911 HT Venlo
Tel.: 077-3898383
E-mail : info@waagroep.nl

Inhoudsopgave

1. Jaarverslag 5

1.1 Programmaverantwoording 12
1.1.1 Doelstelling van WAA 12
1.1.2 Algemene ontwikkelingen op bestuurlijk niveau 12
1.1.3 Beleidsvisie van het bestuur 12
1.1.4 Ontwikkelingen ten aanzien van de Gemeenschappelijke Regeling 15
1.1.5 Ontwikkelingen in de Wsw 15
1.1.6 Programma sociale werkvoorziening 15
1.1.6.1 Algemeen 16
1.1.6.2 Sociaal beleid 16
1.1.6.3 Financieel beleid 19
1.1.6.4 Overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien 20
1.1.7 Realisatie van doelmatigheid en rechtmatigheid 20
1.1.8 Voorstel tot vaststelling van de jaarrekening 22
1.2 Paragrafen 23
1.2.1 Paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing 23
1.2.1.1 Risico's voor het Schap als publiekrechtelijke organisatie 24
1.2.1.2 Risico's in de uitvoering van de Wsw 26
1.2.2 Onderhoud kapitaalgoederen 27
1.2.3 Financiering 27
1.2.4 Verbonden partijen 30
1.2.5 Grondbeleid 30
1.2.6 Bedrijfsvoering 31
1.2.6.1 Algemeen 31
1.2.6.2 COVID-19 en de oorlog in Oekraïne 31

2. Jaarrekening 2022 33
2.1 Balans per 31 december 34
2.2 Overzicht van baten en lasten 37
2.3 Toelichtingen 38
2.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 38
2.3.2 Toelichting op de balans per 31 december 2022 40
2.3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 44
2.3.4 Taakvelden 49
2.3.4.1 Overzicht van baten en lasten naar gemeentelijke taakvelden 49
2.3.4.2 Overzicht van incidentele baten en lasten 49
2.3.5 Overige gegevens 50
2.3.5.1 Gebeurtenissen na balansdatum 50

3. Bijlagen 51
3.1 Recapitulatie begrotingsevenwicht 51
3.2 Sisa 52
3.3 Kengetallen 52
3.4 Overzicht verdeling reguliere gemeentelijke bijdragen 2022 53
3.5 Voorstel resultaatbestemming 53
3.6 Controleverklaring 54

1. Jaarverslag

Voor u ligt de jaarrekening 2022 van de gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningsschap Aanvullende Arbeid Venlo en omstreken (hierna te noemen het Schap of WAA). Deze jaarrekening is opgemaakt conform de verplichte verslaggevingsvoorschriften voor een Gemeenschappelijke Regeling zoals verwoord in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Het jaar 2022 is primair een jaar dat wereldwijd in het teken gestaan heeft van de oorlog in de Oekraïne. Een tot voor 2022 ondenkbare gebeurtenis in West-Europa die direct en indirect onmenselijk leed veroorzaakt. En waar vooralsnog nog geen einde van in zicht is. De gevolgen hiervan zijn primair voor de inwoners van Oekraïne; opvang van vluchtelingen en grote steun in woord en daad en hulp voor het land zijn zaken die vanaf februari 2022 dagdagelijks van groot belang en aan de orde zijn. Maar de oorlog heeft ook secundaire gevolgen, zoals een wereldwijde explosie van energieprijzen. En ook een gierende inflatie, oplopende renteniveaus en een economische groei die in sommige sectoren plots bijna stilvalt zijn slechts enkele van de gevolgen die nu heel West-Europa en daarmee ook Nederland raken. Zaken die dagelijks ook tastbaar en voelbaar zijn voor de medewerkers van WAA en de organisatie WAA. Zeer hoge prijzen o.a. voor de dagelijkse 1e levensbehoefte zoals energie raken iedereen, maar zeker bij de doelgroepen die bij WAA aan de slag zijn met veelal lagere inkomens, zijn de gevolgen zeer verstrekkend. Begrippen als energie-armoede waren begin 2022 nog onbekend maar zijn inmiddels dagelijkse kost voor WAA en haar mensen. En het einde lijkt nog niet in zicht. En waar tot en met vorig jaar alles getekend werd door de hele COVID-19 situatie, is dat vanaf medio 2022 geen bijzonderheid meer. COVID-19 is onderdeel geworden van het normale doen en laten. Vanaf medio maart 2022 zijn alle aparte overheidsmaatregelen hiervoor zoals lockdowns, steunmaatregelen ed. volledig afgebouwd. Hierdoor is het sociale, maatschappelijke én economische leven in Nederland weer op gang gekomen. Maar wel nog steeds een beetje met een rem erop, want inmiddels is heel de wereld wat terughoudend geworden met helemaal weer opengaan, omdat ook nu nog steeds geldt; wij zijn allang klaar met COVID-19 c.a. maar helaas is COVID-19 nog steeds niet helemaal klaar met ons. In een aparte paragraaf onder het hoofdstuk Bedrijfsvoering wordt nader ingegaan op de gevolgen die de oorlog in de Oekraïne maar ook COVID-19 heeft op de bedrijfsvoering van WAA.

Los van alle graverende maatschappelijke ontwikkelingen, was 2022 voor de organisatie WAA een jaar van "steady as it go's". Evenals in voorgaande jaren heeft ook het jaar 2022 voor WAA in het teken gestaan van consistent verder doorgaan op de huidige koers en hierbij verder optimaliseren en professionaliseren.

Inleiding

- **Strategie, koers, organisatie en operatie WAA overall**

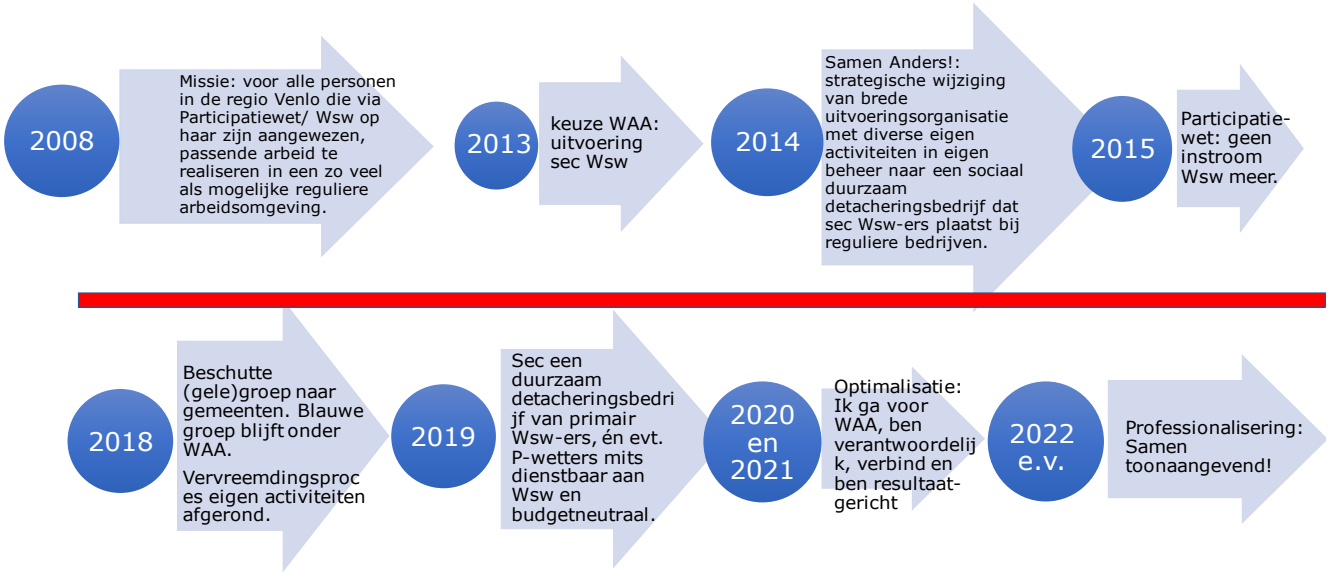
Strategische koers WAA en Participatiewet

Vanaf 2013 richt WAA zich sec op de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). Deze wet is vanaf 1-1-2015 als zelfstandige regeling opgegaan in de Participatiewet, maar wel met een status aparte; de Wsw is vanaf dat moment gesloten voor nieuwe instroom en nog alleen beschikbaar voor mensen met een (dreigend) grote afstand tot de arbeidsmarkt, die al vóór 1-1-2015 in de Wsw zaten. Iedereen die tot en met 2014 is ingestroomd blijft in de Wsw met volledig behoud en inachtneming van alle onder de oude Wsw opgebouwde rechten en plichten. Hiervoor gelden onveranderd de specifieke Wsw wet- en regelgeving en Wsw (arbeids-)condities die vanaf 2014 één op één en onveranderd zijn doorgetrokken in de Participatiewet.

Voor een organisatie als WAA die namens haar deelnemende gemeenten de Wsw uitvoert, zijn de algemene kaders en uitgangspunten van de Participatiewet normatief en kader stellend. In de Participatiewet is Inclusiviteit hét uitgangspunt: iedereen doet ertoe en iedereen moet mee (kunnen)

doen in de maatschappij. Derhalve staat voor iedereen met een (dreigend) grote afstand tot de reguliere arbeidsmarkt werken naar vermogen en draagkracht in een zo regulier mogelijke omgeving centraal. Een uitgangspunt dat naadloos aansluit op de visie en missie van WAA vanaf 2014 tot heden maar wel via maatwerk en rekening houdend met de mogelijkheden en onmogelijkheden van haar Wsw c.a. mensen. Én een uitgangspunt dat naadloos aansluit op de strategische beweging "van binnen naar buiten" die WAA al vanaf 2014 volgt. Vanaf dat jaar heeft WAA de transformatie ingezet van een "commercieel gerichte, brede uitvoeringsorganisatie voor de hele onderkant van de arbeidsmarkt met diverse eigen activiteiten in eigen beheer" naar een "sociaal duurzaam detacheringsbedrijf voor sec Wsw'ers dat d.m.v. diverse vormen van detacheringen mensen plaatst bij reguliere bedrijven". WAA richt zich vanaf medio 2018 derhalve alleen nog op het (her)plaatsen en detacheren van haar Wsw-medewerkers in een zo regulier mogelijke arbeidsomgeving. In 2018 is dit proces opgepakt en via optimaliseren en finetunen tot en met 2020, zit WAA vanaf 2021 in de fase van stap voor stap gecontroleerd en geconditioneerd verder professionaliseren. Een beweging die WAA ook in 2022 en komende jaren middels het vervolgprogramma Samen Toonaangevend vol vertrouwen doorzet.

Onderstaande is het transformatieproces van WAA vanaf 2013 tot 2022, en de opmaat hierbij naar 2023 en verder, schematisch weergegeven:

Ondanks dat de arbeidsmarkt vanaf eind 2021 krap is en maatschappelijk Inclusiviteit en Sociaal & Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen steeds meer ingeburgerd raken, blijkt echter nog steeds dat het onveranderd moeilijk was, is én blijft om werkgevers écht in grote getalen warm te maken om mensen met een beperking zelf in dienst te nemen. Iets waar WAA nog steeds, en elke dag weer tegenaan loopt. Weliswaar zijn werkgevers meer en meer bereid de stap te wagen om met deze mensen zelf aan de slag te gaan en lukt het WAA, ondanks de beperkte bereidheid, met haar aanpak steeds meer het vertrouwen van ondernemers te winnen en haar kansen op plaatsingen weet uit te breiden tegen betere tarieven, blijven veel werkgevers, ondanks alles, onverminderd ook nog steeds zeer terughoudend bij het plaatsen, en zeker het zelf in dienst nemen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Bij alle tussen- en eindevaluaties van de Participatiewet vanaf 2019 tot en met 2022 blijft dit iets dat ook geconstateerd en benoemd wordt als item waar de Participatiewet in zijn huidige vorm onvoldoende antwoord op geeft en oplossingen voor biedt. Reden voor partijen in de Tweede Kamer om in 2021 al een motie aan te nemen om op korte termijn te komen tot een oplossing om de groeiende groep Nieuw Beschut tóch ook aan een baan en werk te helpen: de opzet en inrichting van wat men noemt Regionale Sociale Ontwikkelbedrijven. Na de motie is het op dit punt helaas en wederom heel stil gebleven. Het huidige kabinet heeft een paar initiatieven aangekondigd om e.e.a. uit het slop te trekken en om hier opnieuw werk van te maken en dit item concreet verder vorm en inhoud te geven. Maar tot nu toe is en blijft het bij ideeën en voorstellen maar weinig concrete zaken. Het is en blijft een lastig dossier voor de politiek en het is en blijft derhalve onverminderd gemiste kans voor zowel de doelgroep als de BV Nederland.

Organisatie en (Wsw)-bezetting

Doordat de Wsw onder de Participatiewet vanaf 2015 een zgn. 'gesloten' regeling is, is vanaf dat jaar door natuurlijk verloop en uitstroom bij de Wsw parallel hieraan sprake van een krimpende WAA organisatie. Een krimp die per 1-1-2018 versneld heeft plaatsgevonden. De uitvoering van de strategische koers van WAA is toen, in lijn met de ingezette beweging "van binnen naar buiten" én de transformatie naar een sociaal duurzaam Sw-detacheringsbedrijf nader ingevuld. Met ingang van 1-1-2018 is nl. bestuurlijk door de deelnemende gemeenten besloten dat vanaf die datum gemeenten zélf en dírect volledig verantwoordelijk zijn geworden voor het bieden van passende arbeid voor een deel van de Wsw-populatie, zijnde de zgn. Beschutte groep Wsw'ers. Dit zijn mensen die onder de Wsw vallen en die (blijvend) aangewezen (zullen) zijn op intern beschut werk en een loonwaarde hebben tot maximaal 30%. Vanaf die datum zijn de gemeenten derhalve zgn. materieel werkgever voor deze groep en zélf direct verantwoordelijk voor de regie en plaatsing van deze groep. Gemeenten geven uitvoering aan hun verantwoordelijkheid door beschermde werkplekken in m.n. de eigen woonbuurt van deze mensen te realiseren. De overige Wsw'ers blijven vanaf 1-1-2018 onverminderd onder regie en directe verantwoordelijkheid van WAA. Het betreft dan de personen uit de Wsw-doelgroep met een loonwaarde van 30% of hoger, die bereid en in staat zijn in een reguliere omgeving – al dan niet onder WAA-begeleiding – aan de slag te gaan. WAA heeft derhalve vanaf 1-1-2018 de verantwoordelijkheid om onder haar regie zoveel mogelijk de groep Wsw'ers met een loonwaarde van 30% of hoger d.m.v. passend werk te plaatsen bij reguliere werkgevers.

Structuur, bestuur en governance

De krimp in SW en de oplopende economies-of-scale-effecten bij WAA, in samenhang met de uitdagingen waarvoor gemeenten over de volle breedte staan vanuit de Participatiewet, én de parallellen die steeds meer zijn tussen Wsw en de andere doelgroepen binnen die Wet, hebben ertoe geleid dat de gemeente Venlo, als grootste belanghebbende gemeente binnen WAA, vanaf 2016 heeft onderzocht óf en zo ja, hoe, wat en waar het mogelijk zou zijn de uitvoering van de gehele Wsw vorm en inhoud te willen gaan geven binnen haar eigen gemeentelijke sociale domein. Immers; de krimp in de Wsw gaat elk jaar verder en onverminderd door en dat zorgt voor meer en meer oplopende negatieve economy of scale effecten. Dat maakte het al vanaf 2016 voor Het Schap WAA, WAA-groep nv en haar deelnemende gemeenten, jaarlijks meer en meer een uitdaging om de Wsw uitvoering ceteris paribus op de huidige voet en huidige koers en tegen maatschappelijk verantwoorde kosten voort te zetten. De huidige effectieve en efficiënte wijze van uitvoering en manier zoals de WAA momenteel functioneert, komt jaarlijks meer en meer en onder druk te staan en zorgt bij alle participanten voor een oplopende (financiële) druk. Toekomstige doorrekeningen gaven aan dat na 2027 de gehele uitvoering van de Wsw structureel een progressief oplopend tekort liet zien dat vervolgens niet meer omgebogen kan worden.

Dit heeft, na tussendoor wikken en wegen van en tussen diverse varianten, na ruim 7 jaar(!!) in 2022 geresulteerd in een strategisch plan "Samen Verder!" met een positief advies en eind 2022 een definitieve positieve besluitvorming hierop van alle betrokken partijen. Per 1-1-2023 zal de gemeente Venlo de volledige deelneming in WAA Groep nv van het Schap overnemen middels een 100% koop van alle aandelen die het Schap houdt in WAA-groep nv.

Het Schap was en blijft ook vanaf 2023 voor, door en namens haar deelnemende gemeenten verantwoordelijk voor regie en toezicht op en het vorm en inhoud geven aan de uitvoering van de Wsw. Het Schap heeft de concrete begeleiding en plaatsing van haar Wsw medewerkers na 1-1-2023 onveranderd volledig neergelegd bij WAA-groep nv. WAA-groep nv zal fungeren als een zelfstandige uitvoeringsorganisatie onder de vlag van de gemeente Venlo voor primair de Wsw maar op termijn ook voor andere personen passende binnen de doelgroep uit de Participatiewet.

Op deze wijze blijft het huidige samenwerkingsverband in het Schap voor de uitvoering van de Wsw in het gebied Venlo en omstreken behouden voor de deelnemende gemeenten en blijft sprake van gezamenlijk regie, aansturing en toezicht. Tevens wordt zo de eerder beoogde integratie van Wsw en overige doelgroepen in de participatiewet bij de gemeente Venlo vorm en inhoud gegeven én is een duurzame oplossing voor het oplopende negatieve economy of scale effect in de uitvoering van sec de Wsw.

Het concreet vorm en inhoud geven aan de integratie van WAA Groep nv en het sociale domein van de Gemeente Venlo én van meerdere en bredere doelgroepen uit de Participatiewet plaatsen in een zo regulier mogelijke werkomgeving, is binnen WAA een proces dat vanaf 2023 wordt opgepakt. Hiermee wordt een volgende stap gezet naar een nieuwe toekomst voor het Schap en WAA-groep nv, met de nodige nieuwe uitdagingen. Maar ook een proces dat zowel het Schap, WAA Groep nv en haar betrokken gemeenten onveranderd met verve en met vertrouwen verder oppakken! Steeds met oog en oor mét en ook vóór de mensen die op haar overall zijn aangewezen voor een passende werkplek.

De beweging van WAA vanaf 2014 t/m 2022, zijnde een continue doorlopende krimp van de organisatie, vlakt naar verwachting vanaf 2023 af. Maar de inhoudelijke transformatie van WAA Groep nv naar een duurzaam sociaal detacheringsbedrijf gaat door en zal ook in de komende jaren onverminderd nog gepaard gaan met transitie- en frictiekosten. Vanaf 2015 zijn hiervoor middelen gereserveerd. Deze middelen zijn volledig beschikbaar voor WAA-groep nv, alwaar de frictie feitelijk aan de orde is en de kosten maandelijks gematched worden met de onttrekkingen aan de reserve, maar financieel bij het Schap ondergebracht in een aparte bestemmingsreserve. Jaarlijks wordt de aard en omvang van deze reserve herijkt op basis van alle aangegane en lopende verplichtingen. Het beleid van WAA is erop gericht, door middel van actief en preventief sturen op output en actief beheer van deze verplichtingen, het beslag op deze gereserveerde frictiemiddelen steeds te minimaliseren. Iets dat tot en met 2022 jaarlijks succesvol is geweest (zie onderdeel Financieel in dit verslag).

De huidige structuur en koers van het Schap WAA blijft ook in de nieuwe situatie na 1-1-2023 onveranderd en going concern. Deze jaarrekening is derhalve opgesteld op basis van going concern-grondslagen.

- **Sociaal**

Evenals in voorgaande jaren is ook in 2022 op sociaal gebied eenieder die is aangewezen op passende arbeid vanuit de Wsw binnen de gestelde kaders en taakstellingen zoveel mogelijk geplaatst in een voor hem/haar zo passend mogelijke werkplek. Eind 2022 is, idem als in 2021, ongeveer 95% van de SW-populatie passend en duurzaam geplaatst. De overige 5% is, gelet op de beperkingen bij zowel vraag als aanbod van/naar duurzaam passend werk, (nog) niet geplaatst of in afwachting van een andere werkplek. Het reduceren van de 5% tot nihil is en blijft dé uitdaging voor de volgende jaren. Een uitdaging die WAA graag en vol overgave oppakt!

De totale Wsw-bezetting van het Schap is in 2022, door het sluiten van de regeling en hierdoor wegvallen van de instroom Wsw vanaf 1-1-2015, maar ook door natuurlijk verloop elk jaar steeds verder gedaald: in full time arbeidsjaren van 708 in 2018, naar 644 in 2020 tot 590 in 2022. Vooral vanaf 2019 is sprake van een versnelde uitstroom uit de Wsw omdat, o.a. door de vergrijzende bezetting, meer mensen uitstromen naar pensioen, door meer en meer vroegtijdige overlijdensgevallen en omdat voor meer mensen de handicap steeds meer een (te) grote beperking wordt voor verdere deelname in het arbeidsproces. De Wsw-bezetting zal komende jaren vermoedelijk versneld verder dalen o.a. door voorgenoemde oorzaken, maar zal eveneens verder versneld dalen doordat in de nieuwe CAO Wsw vanaf 2022 een uitbreiding heeft plaatsgevonden van vroegpensioenregelingen. Hiermee vaart de Wsw arbeidsrechtelijk een koers die recht ingaat tegen de gangbare maatschappelijke beweging die inzet op steeds langer doorwerken maar die op een menselijke schaal wel aansluit op de behoefte van deze specifieke doelgroep. Vanaf 2022 wordt een verdere afname met gemiddeld 20 tot 30 arbeidsjaren per jaar verwacht. In lijn met de krimp van de Wsw is de eigen WAA-organisatie tot en met 2022 hierop aangepast, voor zover passend binnen de kaders en met inachtneming van een minimumniveau van dienstverlening voor al haar participanten. Vanaf 2023 zal dit ceterus paribus blijven gebeuren totdat de duidelijk is hoe, wat en waar de beoogde integratie met het Sociale domein van de Gemeente Venlo in combinatie met het uitbreiden van de doelgroepen vorm en inhoud gaat krijgen en welke stappen hierbij concreet gezet kunnen en moeten worden in de komende jaren.

- **Operationeel**

De strategische koers van WAA is in 2014 concreet vertaald in het strategische document "Samen Anders! en o.a. vormgegeven door vanaf 2014 alle eigen activiteiten van WAA-groep nv gecontroleerd en geconditioneerd af te stoten en "naar de markt te brengen". En vanaf medio 2018 staat WAA synoniem voor een sociaal duurzaam Wsw-detacheringsbedrijf. Een koers waar bestuurlijk onveranderd ook in 2022 en na 2022 commitment voor is en blijft en die zowel het Schap als WAA-groep nv als uitvoerder voor de Wsw ook in de "nieuwe" toekomst vanaf 1-1-2023 blijven varen. En iets dat ook met het veranderde aandeelhouderschap van WAA-groep nv per 1-1-2023, onveranderd voor de toekomst blijft en stevig is verankerd in het nieuwe aanwijzingsbesluit en de nieuwe uitvoerings- en plaatsingsovereenkomst voor de periode 2023 t/m 2032. Een koers die immers succesvol bleek in vorige jaren en waar vertrouwen in is voor de toekomst. Echter; de markt voor gesubsidieerde arbeid is sterk in beweging en het (door)ontwikkeling en verdere professionalisering van WAA is een must om komende jaren succesvol te kunnen blijven bij het plaatsen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in een reguliere bedrijfsomgeving. In de uitvoeringsorganisatie WAA-groep nv en haar mensen blijven investeren, om niet achteruit te hollen, is hierbij de leidraad. Vanaf medio 2019 tot en met 2021 is hiermee een begin gemaakt door het kader van WAA middels het interne programma **"**Eigenaarschap" gereed te stomen voor een nieuwe toekomst. De vier hoofdthema's in dit programma zijn: "Ik ga voor WAA", "Ik ben resultaatgericht", "Ik ben verantwoordelijk" en "Ik verbind". De doelstelling om mensen en middelen én de interne en externe organisatie meer en meer één te maken en beter op elkaar af te stemmen en met elkaar en in balans te verbinden, is geslaagd getuige de resultaten die geboekt zijn en de veranderingen van cultuur van reactief naar proactief. Het proces heeft vanaf 2022 een vervolg gekregen onder de noemer Samen Toonaangevend! en heeft tot doel de organisatie naar het volgende niveau te tillen en te professionaliseren. Dit vanuit een continu reciprook proces van kritisch zelf analyseren, naar verbeteren, vervolgens meten, en dan weer bijstellen. In de loop van 2023 zal een nieuw, gezamenlijk plan komen van WAA-groep nv en het sociale domein van de Gemeente Venlo om gezamenlijk succesvol te zijn en blijven in de regionale markt bij het toekomstig plaatsen van de grotere, brede doelgroep. De integratie en operatie van het geheel zal hierbij leidend zijn, maar de toon en richting van Samen Toonaangevend zal hierbij zeker mee blijven wegen.

- **Financieel**

Reguliere bedrijfsvoering 2022

Ondanks de verdergaande organisatiekrimp vanaf 2015, de volslagen onverwachte oorlog in Oekraïne vanaf februari 2022, en de maatschappelijke en economische effecten hiervan als ook de in 2022 deels nog doorlopende COVID-19 effecten, en de hierdoor gedaalde omzet en extra kosten, zijn zowel het Schap als WAA-groep nv in 2022 wederom in geslaagd een beter dan begroot financieel resultaat te behalen. Dit vooral door verdergaande beperking van de Oekraïne én COVID-19-schade door specifieke (maatwerk) organisatorische maatregelen en een aanpassing van de commerciële strategie. Door de integrale samenwerking van de medewerkers van de verschillende afdelingen binnen de WAA (mede als gevolg van het programma Eigenaarschap en Samen Toonaangevend) hebben b.v. nieuwe klanten een groot vertrouwen in de samenwerking, wat zich vertaalt in langdurige samenwerking en betere tarieven. Tevens maken we op die manier ook al de weg vrij voor de nieuwe doelgroepen waar de WAA medeverantwoordelijk wordt vanaf januari 2023. Maar ook door een combinatie van compensatie door het Rijk én klanten, door structureel lagere operationele en frictiekosten, én door een beter subsidieresultaat Wsw dan begroot, was het eindresultaat beter dan begroot. Dit laatste was vooral een gevolg van een sterke daling in bezetting van Wsw'ers en hierdoor minder dan begrote loonkosten en een rijksbijdrage Wsw die hoger was dan begroot.

Ondanks de hogere rijksbijdrage Wsw vanaf 2020 blijft op financieel gebied een grote uitdaging voor WAA. Immers: vanaf 2015 tot en met 2020 heeft het Rijk jaarlijks oplopende kortingen op de rijksmiddelen voor het hele sociale domein inclusief de Wsw toegepast. Deze kortingen hebben geresulteerd in een fors subsidiegat en een blijvende forse budgettaire druk bij het Schap. Daarmee was en bleef tot en met 2022 onveranderd een druk op het operationeel resultaat om dit subsidietekort te mitigeren en een noodzaak voor gemeentelijke tekortfinanciering om resterende tekorten af te dekken.

Samen Verder 2022 en 2023

Tot en met 2022 was het Schap met haar deelnemende gemeenten direct én indirect financieel volledig verantwoordelijk voor zowel het operationeel als Wsw- subsidieresultaat voor de Wsw doelgroep niet beschut (zgn. "Blauwe Groep Wsw) en daarmede voor de uitvoering van de Wsw voor de Niet Beschut werknemers van deze doelgroep. Met het doorgaan van het strategische veranderplan Samen Verder! Per 1-1-2023, gaan, naast de organisatorische en bestuurlijke, ook de financiële verhoudingen en kasstromen voor alle betrokken partijen per 1-1-2023 wijzigen. Vanaf 1-1-2023 zijn de deelnemende gemeenten direct zélf financieel en volledig verantwoordelijk voor het totale subsidieresultaat Wsw (= werkgeverskosten Wsw t.o.v. rijksbijdrage Wsw c.a.) En dan niet alleen zoals t/m 2022 voor sec de Beschutte Groep Wsw, maar vanaf 1-1-2023 voor de zgn. Gele én Blauwe Groep Wsw. Tevens zal na 2022 en wel vanaf 1-1-2023 onveranderd WAA Groep nv, en indirect daarmede de gemeente Venlo als nieuwe 100% eigenaar hiervan, en dus niet meer het Schap, volledig verantwoordelijk zijn voor het operationele resultaat dat voortvloeit uit de plaatsing en begeleiding van niet Beschutte Wsw medewerkers. De rol van het Schap verandert daarmee definitief ook in financieel opzicht van een breed uitvoerend en risicodragend Shared Servicecentre voor de integrale aansturing én uitvoering van de Wsw t/m 2022, naar een kleine publiekrechtelijke samenwerking van gemeenten en een organisatie die gezamenlijk namens haar deelnemende gemeenten de Wsw administratie inkoopt bij WAA Groep nv, regie voert en toezicht houdt op de uitvoering van sec de Wsw regeling vanaf 2023. Het Schap zal dan ook vanuit haar nieuwe rol en beperktere andere verantwoordelijkheden vanzelfsprekend ook een beperktere exploitatie hebben. In de 1e Begrotingswijziging 2023 van het Schap zijn de contouren hiervan al zichtbaar.

In het hele proces van Samen Verder! en de uitwerking t.a.v. het aspect verkoop van alle aandelen van WAA-groep nv door het schap WAA Venlo e.o. aan de gemeente Venlo, is door BDO en andere externe adviseurs aangegeven dat verkoop van de aandelen tegen intrinsieke waarde de enige juiste waarderingsgrondslag als basis voor de verkoopwaarde is. In lijn met dit advies heeft het bestuur per 16-11-2022 dit dan ook besloten. In het bestuurlijke besluit van 16-11 jl. en hieraan gekoppelde onderdeel van het adviesrapport van BDO variant 3, is ook nadrukkelijk besloten dat in hetzelfde verkoopproces het in de loop van afgelopen jaren meer dan minimaal noodzakelijke uitvoerings- en plaatsingsbijdragen resp. met gemeentelijke bijdragen opgebouwde (te)hoge eigen vermogen van WAA Groep nv, per ultimo 2022 en vóór finale verkoop van de aandelen, zal worden afgebouwd tot het vereiste niveau van € 2,5 mio aan eigen- / weerstandsvermogen middels een eenmalige korting in 2022 op de uitvoerings- en plaatsingsbijdrage 2022 door WAA Groep nv aan WAA Venlo .e.o. Omdat WAA groep nv in de nieuwe situatie na verkoop aan de gemeente Venlo alleen nog aan de lat staat voor het operationele resultaat uit Wsw plaatsingen, is € 2,5 mio het niveau dat recht doet aan de overnamewaarde van de onderneming door de gemeente Venlo én het niveau waarbij voldoende eigen vermogen in de organisatie WAA groep nv is en blijft, opdat de continuïteit van bedrijfsvoering van WAA groep nv gewaarborgd is en blijft, én in de nieuwe situatie geen sprake meer is van meer dan voor een gezonde bedrijfsvoering noodzakelijk eigen vermogen. Omdat voor het Schap hierdoor sprake is van een duurzame waardedaling van haar deelneming per ultimo 2022, heeft zij haar 100% deelneming in WAA-groep nv - in lijn met het bestuursbesluit én conform de geldende voorschriften vanuit het wettelijke verslaggevingskader voor het Schap zijnde het Besluit Begroting en Verantwoording – duurzaam en eenmalig afgewaardeerd met een bedrag van afgerond € 2.948.000 tot het niveau van dezelfde € 2,5 mio.

WAA Groep nv heeft op basis van de bestuurlijke besluiten uit Samen Verder! per ultimo 2022 *eenmalig* een korting verleend op de uitvoerings- en plaatsingsbijdrage 2022 aan het Schap WAA Venlo e.o. ter hoogte van het verschil tussen het eigen vermogen op 31-12-2022 vóór korting in de voorlopige jaarrekening 2022 van WAA Groep nv minus het basisweerstandsniveau ad € 2,5 mio. Op basis van de voorlopige cijfers 2022 zoals die zijn opgemaakt per medio februari 2023, is de voorlopige en in deze jaarrekening verwerkte eenmalige korting voor 2022 vastgesteld op een bedrag van afgerond € 11.393.000. Eventuele majeure afwijkingen van deze voorlopige korting zullen in de loop van 2023 bij de definitieve vaststelling van de jaarrekening 2022 van WAA-groep nv, op basis van de accountantsverklaring, nader worden bepaald resp. aanvullend worden verrekend.

Financieel overall

De uiteindelijke financiële exploitatie van het Schap (na verwerking van de incidentele posten uit Samen Veder!) sluit in 2022 met een positief concernresultaat van afgerond € 7.593 .000. Het resultaat vóór verwerking van de diverse eenmalige en incidentele posten vanuit Samen Verder! ten bedrage van gesaldeerd € 8.444.700, bedroeg € 852.000 negatief . Begroot was een tekort van € 1.167.000. Deze positieve afwijking in het reguliere ad € 315.000 is vooral een gevolg van:

- Hogere uitvoerings- en plaatsingskosten, dit a.g.v. een iets hogere Wsw-bezetting voor de doelgroep niet-beschut;
- een hogere rijksbijdrage Wsw per SE dan begroot doordat het Rijk in 2022 een extra budgetverhoging voor de Wsw heeft doorgevoerd;
- lagere overige lasten m.n. door een niet begrote omslag van een negatieve naar positieve rente op uitzettingen vanaf Q4-2022, waardoor het Schap vanaf Q4 een rentevergoeding ontving op uitgezette middelen in plaats van te betalen rente, een lager dan begrote bijdrage voor frictiekosten ad € 44.000, en verder door veel meer eigen inzet en minder inhuur van externe ondersteuning bij het proces Samen Verder!.

De voordelen in 2022 ten opzichte van 2021 worden deels afgezwakt door een afname van de economy of scale door de hogere krimp in Wsw'ers, die ook in 2021 niet volledig wordt gecompenseerd in de rijksbijdrage per Wsw-arbeidsjaar.

In het Overzicht van baten en lasten is een coronacompensatie van het Rijk over 2022 ad € 67.000 en over 2021 ad € 297.000, vanwege het incidentele karakter, onder de Diverse baten verantwoord, en de doorbetaling ervan is als Bijdrage aan WAA-groep nv apart vermeld.

Het overschot ad € 7.593.000 over 2022 wordt met € 600.000 aangevuld door een voor 2022 begrote en vastgestelde gemeentelijke tekortfinanciering en met € 311.000 door een onttrekking uit de bestemmingsreserve. Hierna ontstaat een totaal overschot van € 8.504.000, dat conform bestuurlijke afspraken t.a.v. resultaatbestemming, wordt toegevoegd aan de algemene reserve van het Schap.

In lijn met bovenstaande en hetgeen eerder is aangegeven bij WAA-groep nv, is, na finale verkoop van de deelneming WAA-groep nv én na toepassing van de afwaardering van de deelneming resp. ontvangen korting op de uitvoerings- en plaatsingsbijdrage 2022 door WAA-groep nv, per ultimo 2022 bij het Schap sprake van een beschikbaar eigen vermogen dat ruim uitgaat boven het gewenste en vereiste weerstandsvermogen vanaf 2023 van € 0,5 mio. Het eigen vermogen van het Schap per ultimo 2022 dat uitgaat boven het niveau van € 0,5 mio is derhalve meer dan noodzakelijk voor een gezonde bedrijfsvoering. Dit meer dan noodzakelijke weerstandsvermogen resp. vermogensoverschot is opgebouwd door een sterke bedrijfsperformance in de operatie maar ook nadrukkelijk meer dan noodzakelijke gemeentelijke bijdragen door de Schapsgemeenten in de laatste jaren t/m. 2022. Eendachtig de opbouw, zal het vermogensoverschot ad € 9.341.497 per ultimo 2022 in dezelfde lijn worden teruggegeven aan de deelnemende gemeenten in 2023. Dit overschot zal ná de notarieel bepaalde finale verkoop en aankoop van de deelneming in 2023 én definitieve vaststelling van de jaarrekening 2022 van WAA-groep nv door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders, door WAA Venlo e.o. aan haar deelnemende gemeenten beschikbaar worden gesteld voor uitkering resp. betaalbaar gesteld worden aan hen. De individuele verdeling naar de afzonderlijke gemeenten van het bedrag zal plaatsvinden conform de verdeelsleutels zoals die in 2022 gelden voor de gemeentelijke bijdragen over dat boekjaar. Het is voor het schap normatief en aan iedere gemeente afzonderlijk aan te geven aan het Schap hoe, wat, waar en wanneer zij haar aandeel in dit vermogensoverschot na 1-1-2023 wenst te ontvangen.

De fysieke transformatie van WAA die eind 2018 is afgerond, heeft een basis voor een nieuwe organisatie WAA gelegd. Eind 2022 kan worden gesteld dat zowel in bestuurlijke constellatie, structuur als organisatie een nieuwe basis staat die in de basis ook klaar is voor de toekomst. De toekomstige uitdaging voor het Schap wordt om koersvast op basis van een inclusieve en integrale benadering de regie, sturing, en administratieve ondersteuning te geven aan de deelnemende gemeenten met een adequaat toezicht op de uitvoering van de Wsw zoals dat vereist is om een rechtmatige en doelmatige operationele uitvoering van de Wsw door WAA-groep nv te borgen. De uitdagingen waar WAA samen met haar uitvoeringspartner WAA-groep nv voor staat zijn met ingang van 2023 anders verdeeld, maar blijven onverminderd overall niet gering. Uitdagingen die WAA samen met haar gemeenten graag en

met verve wil oppakken. Samen Verder! is als project dan wel eind 2022 resp. medio 2023 afgesloten, maar blijft vooralsnog zeker het credo, ook voor de toekomst! WAA stond en blijft onverminderd ook in de toekomst staan voor een uitvoering van een wettelijke regeling Wsw met de menselijke maat. Het belang van de mensen waar het om gaat En die op haar zijn aangewezen voor het hebben van passend werk, was, is en blijft het centrale thema. Want uiteindelijk gaat het daarom!

1.1 Programmaverantwoording

1.1.1 Doelstelling van WAA

De doelstelling van WAA is het – voor en namens de deelnemende gemeenten – als Gemeenschappelijke Regeling uitvoering geven aan de verplichtingen die voortvloeien uit de Participatiewet onderdeel Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw) in de regio Venlo tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten.

1.1.2 Algemene ontwikkelingen op bestuurlijk niveau

In de Participatiewet, en in het verlengde daarvan in de Wsw, is aangegeven dat de regie en uitvoering van deze wet en regelingen bij gemeenten ligt. De deelnemende gemeenten van het Schap bepalen in en middels het Schap een gemeenschappelijke koers voor de uitvoering van de Wsw resp. voor WAA. Het Schap WAA Venlo e.o. fungeert hierbij als het centrale beleidsorgaan en als steun- en coördinatiepunt voor de drie deelnemende gemeenten om de Wsw concreet vorm en inhoud te geven. Namens het Schap is en blijft, ook na verkoop van haar 100% deelneming hierin, WAA-groep nv de integrale uitvoerder voor de Wsw voor de gemeenten Venlo, Beesel en Bergen. De Schapsbestuurders zijn hierbij na 2023 geen aandeelhouder en direct toezichthouders meer bij WAA-groep nv, maar blijven wel eindverantwoordelijk voor de uitvoering van de Wsw en indirect toezicht houden op de contractuele en materiele uitvoering van de Wsw door WAA-groep nv. De eigendomsverhoudingen en vorm resp. inhoud van toezicht op de Wsw door het schap bij WAA-groep nv verandert met ingang van 2023, maar de uitvoeringsmodaliteit blijft overall derhalve gewoon van kracht, ook na 2022.

1.1.3 Beleidsvisie van het bestuur

Vanaf 2008 is het beleid van zowel het Schap als haar uitvoeringsorganisatie WAA-groep nv primair gericht op het realiseren van passende arbeid in een zo veel als mogelijke reguliere arbeidsomgeving voor alle personen die via de Wsw op haar zijn aangewezen. Dit beleid is tot en met 2022 en blijft vanuit het going concern uitgangspunt ook daarna onveranderd van toepassing.

Het Schap dient haar maatschappelijke doelstelling te realiseren met inachtneming van en in overeenstemming met belangrijke strategische (maatschappelijk aanvaarde) uitgangspunten zoals rechtmatigheid, doelmatigheid en integer handelen. Zij legt op transparante wijze verantwoording af over het door haar gevoerde beleid en de resultaten hiervan. Zoals gebruikelijk wordt het strategisch beleid van WAA-periodiek in een review door de deelnemende gemeenten en het Bestuur afgezet tegen de nieuwste ontwikkelingen en herijkt.

In lijn met het vigerende beleid en de uitgangspunten en kaders hierbij, is onderstaande visie en missie onveranderd van kracht en vastgesteld voor WAA:

- ***Missie: Samen verbinden wij mensen. WAA, en in haar verlengde WAA-groep als uitvoeringsorganisatie voor de Wsw, voegt waarde toe aan haar opdrachtgevers door de inzet van SW-medewerkers.***
- ***Visie: WAA-groep is dé professionele organisator van duurzaam werk voor SW-medewerkers bij reguliere bedrijven in de regio Noord-Limburg.***

Visie en missie moeten leiden tot een uitvoering van de Wsw waarin onderstaande strategische onderwerpen centraal staan en ook vanaf 2023 blijven staan:

- realiseert voor haar SW-medewerkers duurzame plaatsingen in groepen bij regionale profit en non- en not for profit organisaties en opdrachtgevers;
- ambieert samen met haar Sw-medewerkers ontplooiing gericht op maximale loonwaarde;
- de uitvoeringsorganisatie is een proces- en resultaatgerichte organisatie waarin medewerkers ervoor gaan om duurzaam te werken en waar met plezier samengewerkt wordt.

De strategische koers is verder vertaald in onderstaande door het Bestuur vastgestelde strategische uitgangspunten en beleidslijnen:

- voor de bepaling van de strategische beleidskeuzes van WAA is de uitvoering van de Participatiewet –zowel op regionaal als op lokaal niveau- maatgevend. Het Werkgevers Servicepunt (WSP), bestuurd vanuit het Werkbedrijf en de in het WSP samenwerkende partners, is in deze strategie vanuit (semi-)overheidszijde als netwerkorganisatie regionaal ondersteunend naar afnemers en bedrijven en ondersteunend voor de uitvoeringsorganisaties zoals WAA t.a.v. het verbinden in de arbeidsmarkt voor alle regionale brede Participatiewet-vraagstukken van vraag- en aanbod voor gesubsidieerde arbeid;

- de verantwoordelijkheid voor zowel de regie als uitvoering voor het beschutte deel van de Wsw is per 1 januari 2018 geheel in handen van de deelnemende gemeenten zelf. Zij zijn vanaf die datum zelf verantwoordelijk voor zowel het materieel werkgeverschap voor deze Wsw groep als aanbod van werkplekken aan SW-medewerkers uit de Beschutte Wsw groep alwaar zij (financieel) verantwoordelijk voor zijn onder de Wsw. Het gaat dan om zgn. 'beschut werk' en dan meer specifiek om SW-medewerkers met een loonwaarde van maximaal 30% van minimumloon of lager. De gemeenten kunnen zelf werkplekken organiseren of deze inkopen bij andere organisaties;

- de verantwoordelijkheid voor zowel de regie als uitvoering voor het Niet beschutte deel van de Wsw is tot en met 31-12-2022 geheel in handen van WAA-groep nv. Zij zijn tot en met die datum zelf verantwoordelijk voor zowel het materieel werkgeverschap voor deze Wsw groep als aanbod van werkplekken aan SW-medewerkers uit de Beschutte Wsw groep alwaar zij (financieel) verantwoordelijk voor zijn onder de Wsw. Het gaat dan om zgn. 'Niet beschut werk' en dan meer specifiek om SW-medewerkers met een loonwaarde van minimaal 30% van minimumloon of hoger. WAA-groep nv kan zelf werkplekken organiseren of deze inkopen bij andere organisaties;

- de verantwoordelijkheid om *operationeel uitvoering* (van intake en begeleiding tot en met plaatsing) te geven aan de uitvoering van de Wsw voor het niet-beschutte deel van de Wsw, ligt per 1 januari 2023 en tot en met 2032 geheel in handen van WAA-groep nv als enige contractpartij en maatschappelijk partner hiervoor van het Schap. WAA-groep nv was en blijft primair verantwoordelijk voor zowel het inhoudelijke werkgeverschap voeren voor deze Wsw groep als voor kwalitatief en kwantitatief voldoende aanbod van werkplekken aan SW-medewerkers uit de Niet-Beschutte Wsw groep. WAA-groep nv is vanaf 1-1-2023 (financieel) verantwoordelijk voor de volledige exploitatie resp. alle kosten en baten die samenhangen met het begeleiden en plaatsen van deze Wsw- medewerkers conform de door deelnemende gemeente, het schap en Wsw-wetgeving gestelde eisen. Het gaat dan om zgn. 'niet-beschut werk' en dan meer specifiek om SW-medewerkers met een loonwaarde van minimaal 30% en maximaal 80% van minimumloon. WAA-groep nv kan zelf werkplekken organiseren of deze inkopen bij andere organisaties.

- De deelnemende gemeenten zijn op basis van de bestuurlijke afspraken uit Samen Verder! vanaf 1-1-2023 direct zelf (financieel) volledig verantwoordelijk voor alle wettelijke (werkgevers)lasten die voortkomen uit uitvoering geven aan de wettelijke taak zijnde het bieden van formeel werkgeverschap resp. een arbeidsovereenkomst Wsw voor de doelgroep Niet beschutte Wsw- medewerkers.

- Alle SW-medewerkers blijven formeel in dienst bij het Schap WAA. De rechten en plichten van de huidige SW-medewerkers blijven gehandhaafd.

- De gemeenten hebben het gehele materiele werkgeverschap incl. uitvoering geven aan begeleiden en plaatsen hiervan in een passende arbeidsomgeving voor de gehele groep Wsw Beschut vanaf 1-1-2018 op zich genomen. WAA-groep nv treedt vanaf 1 januari 2018 maar ook na 2022 onveranderd voor deze groep als pay-roller/HR-dienstverlener op. De WAA-groep vraagt voor deze vorm van dienstverlening t.b.v. de Beschutte Groep Wsw aan de gemeente een marktconform tarief. Voor de Niet beschutte Groep Wsw is en blijft WAA-groep nv primair zelf materieel werkgever, ondanks het feit dat de werkgeverskosten na 2022 hiervoor volledig worden doorberekend aan en voor risico en rekening van de deelnemende gemeenten. De kosten die samenhangen met uitvoering hieraan zijn en blijven tot en met maar ook na 2022 en verder voor risico en rekening van WAA-groep nv.

Vanuit financieel perspectief is hierbij nog van belang aan te geven dat, omdat vanaf 1 januari 2018 de deelnemende gemeenten (Beesel, Bergen en Venlo) in financiële zin volledig zelf verantwoordelijk zijn voor een grote groep Wsw medewerkers, de verdeelsleutel voor de gemeentelijke tekortfinanciering van WAA toen is aangepast. Vanaf 1-1-2018 wordt in deze verdeelsleutel alleen met het aantal niet-beschutte medewerkers gerekend. In verband met de Bestuurlijke, inhoudelijke en organisatorische veranderingen per 1-1-2023 zal het Schap vanaf 1-1-2023 optreden als shared service centre en centrale inkoop- en dienstverlenende organisatie t.b.v. de Wsw voor haar gemeenten en niet meer als centrale Wsw uitvoeringsorganisatie. Het Schap zal met ingang van 2023 hiervoor aan de gemeente een vergoeding in rekening brengen die in principe moet zorgen voor een sluitende exploitatie van het Schap resp. kostendekkend moet zijn. Eventuele overschotten resp. tekorten hierbij zullen ten gunste resp. ten laste van de algemene reserve van het schap komen. Overschotten resp. tekorten boven het minimale weerstandsvermogen van het schap ad € 0,5 mio, zijn tijdelijk worden geparkeerd en zullen in volgende jaren door het schap worden ingezet als egalisatie voor een sluitende exploitatie. Het Schap had en heeft ook in de toekomst immers geen winstdoel.

Bij de uitvoering van de Participatiewet kon tot en met 2022 een gemeente het detacheren van werkzoekenden als instrument inzetten bij de werkgeversdienstverlening. De WAA-groep heeft tot en met 2022 voor de invulling van die detacheringsopgave zorggedragen, maar alleen op nadrukkelijk verzoek van haar deelnemende gemeenten én na expliciete toestemming van het Bestuur én alleen met en onder bestuurlijk strikt geformuleerde voorwaarden. Primair was immers kerntaak van WAA zich richten op het verder ontwikkelen van een sociaal detacheringsbedrijf voor sec de Wsw'ers met een loonwaarde hoger dan 30%. Voor contracten aangegaan tot en met 2022 blijven de toen gemaakte afspraken gelden. Met ingang van 2023 zal de kerntaak van WAA-groep geleidelijk verbreden tot nieuwe dienstverlening voor ook voor WAA-groep nieuwe en andere doelgroepen die onder de Participatiewet vallen. Voor nieuwe dienstverlening in dit kader zullen straks nieuwe afspraken worden gemaakt, in samenspraak met de nieuwe partner en aandeelhouder zijnde de Gemeente Venlo.

Hangende de eventuele herpositionering van de andere SW-bedrijven in de regio, zal door de WAA (vooralsnog) niet op verdere formele samenwerking resp. (deel)integratie tussen de SW-bedrijven in de arbeidsmarktregio Noord-Limburg (NLW-groep, Intos en WAA-groep) worden ingezet. Bedrijfsmatige samenwerking om tot kostenreductie en/of kwaliteitsverbetering te komen, is wel steeds aan de orde en blijft ook toekomstig mogelijk. De inkooprelatie die vanaf medio 2018 geregeld is tussen WAA-groep nv en NLW voor zgn. vangnetgevallen (medewerkers die niet of tijdelijk niet geplaatst kunnen worden op reguliere detacheringsplekken) is een voorbeeld van een dergelijke WINWIN samenwerking. Maar ook verdergaande samenwerking t.a.v. het delen van backoffice activiteiten en resources is vanaf 2020 in gang gezet en zal, waar mogelijk en indien wederzijds tot een voordeel verder worden uitgebouwd.

1.1.4 Ontwikkelingen ten aanzien van de Gemeenschappelijke Regeling

In 2022 is de bestuurlijke samenstelling van de Gemeenschappelijke Regeling, als gevolg van nieuwe verkiezingen en hierdoor veranderende samenstelling van raden resp. colleges bij de deelnemende gemeenten, gewijzigd ten opzichte van 2021.

Het Bestuur van het Schap bestaat uit:
- een Algemeen Bestuur dat bestaat uit een voorzitter, penningmeester en secretaris die benoemd zijn door, voor en namens de colleges uit de drie in het Schap WAA Venlo e.o. deelnemende gemeenten;
- een Dagelijks Bestuur dat bestaat uit een voorzitter die wordt afgevaardigd uit het algemeen bestuur en twee adviseurs, waarbij de twee adviseurs sec een adviserende stem hebben in het dagelijks bestuur.

De bestuurlijke inrichting voldoet op deze wijze geheel aan alle vigerende bepalingen zoals die in de WGR van kracht zijn.

Ten slotte: herindeling van gemeenten is momenteel in de regio Noord-Limburg geen issue maar het is natuurlijk in de toekomst niet uit te sluiten dat in het Schap deelnemende gemeenten, direct of indirect toch ooit weer betrokken zijn en/of (wederom) worden bij volgende gemeentelijke herindelingen. Herindelingen die direct relevant kunnen zijn voor de bestuurlijke constellatie en/of het directe verzorgingsgebied van WAA Venlo e.o.

1.1.5 Ontwikkelingen in de Wsw

Met ingang van 1-1-2015 is de Wsw opgegaan in een nieuwe, veel meer omvattende Participatiewet. Binnen de Participatiewet wordt de Wsw afgebouwd ten gunste van andere regelingen, doordat vanaf 1-1-2015 geen instroom in de Wsw meer mogelijk is.

De Wsw is onder de Participatiewet zowel inhoudelijk als budgettair één van de onderdelen in de nieuwe wet en kent derhalve geen apart budget meer voor de financiering van de doorlopende verplichtingen uit de Wsw. De Wsw-middelen zijn wel nog apart zichtbaar, maar niet meer apart gealloceerd, en vormen een integraal en niet geoormerkt deel van het totale participatiebudget dat gemeenten ontvangen voor de gehele (sluitende) keten van instrumenten voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.

In 2014 heeft het Rijk hiervoor eerste stappen gezet, en in de jaren daarna volgende stappen, en het Wsw-deel in het participatiebudget jaarlijks verlaagd. Deze ontwikkeling heeft zich tot en met 2020 doorgezet. Vanaf 2021 heeft geen expliciete verdere korting op de budgetten meer plaatsgevonden maar is een soort status quo optreden, waarbij het Rijk primair sec indexatie tegen LPO niveau op macroniveau toepast. Maar wel indexatie op en vaststelling van budgetten op een structureel veel lager niveau dan bij de uitgangssituatie in 2014 het geval was.

En mede door langjarig geklaag van gemeenten en ondanks dat in 2020 t/m 2022 extra middelen door het Rijk beschikbaar zijn gesteld voor de uitvoering van de Wsw, blijven gemeenten en uitvoeringsorganisaties terecht klagen over het te lage niveau van middelen die het Rijk jaarlijks beschikbaar stelt voor een passende en sluitende uitvoering van de Wsw resp. participatiewet overall. Derhalve is de verwachting dat zowel gemeenten als uitvoeringsorganisaties zich blijvend moeten op maken voor een situatie van een structureel lager financieringsniveau door de rijksoverheid voor het hele terrein van werk, inkomen en zorg dan voor 2015 het geval is. En blijvend hierop acteren en anticiperen lijkt derhalve meer een nood dan een deugd.

1.1.6 Programma sociale werkvoorziening

Het Schap kent in zijn begroting en jaarrekening één programma. Dit is het programma Sociale werkvoorziening. Alle processen van het Schap, inclusief alle ondersteunende processen zoals bestuur, financieel en operationeel beheer e.d., zijn gericht op dit programma, zijnde het verzorgen van de uitvoering Wsw voor de deelnemende gemeenten.

1.1.6.1 Algemeen

Vanaf 1-1-2015 is de Wsw opgegaan in de Participatiewet en is daarmee zowel inhoudelijk als financieel één van de onderdelen in de nieuwe wet. Ondanks dat de Wsw één geheel is met alle andere arbeidsmarkt-toeleidings-instrumenten binnen een groter en ontschot gemeentelijk budget, zijn in de nieuwe Participatiewet veel bepalingen vanuit de oude Wsw één op één doorgezet. Zo worden in de Participatiewet wettelijke kaders aangegeven waarbinnen het aandeel van de Wsw in het totale nieuwe budget wordt vastgesteld door het Ministerie van SZW.

De verantwoordelijkheid voor zowel de regie als uitvoering voor het beschutte deel van de Wsw is per 1 januari 2018 geheel in handen van de deelnemende gemeenten. Zij zijn vanaf die datum zelf verantwoordelijk voor zowel het materieel werkgeverschap voor deze Wsw groep als aanbod van werkplekken aan SW-medewerkers uit de beschutte Wsw groep alwaar zij (financieel) verantwoordelijk voor zijn onder de Wsw.

Nadrukkelijk dient derhalve in deze jaarrekening rekening gehouden te worden bij elke vergelijking ten opzichte van alle jaren vóór 2018 van de kerncijfers, exploitatie e.d. van WAA op totaalniveau, dat de totale SW-populatie waarvoor WAA vanaf 2018 de Wsw uitvoert, fors lager is dan in alle voorgaande jaren.

Door het Rijk wordt, aan de hand van op gemeentelijk en landelijk niveau jaarlijks geactualiseerde en op actuariële basis bepaalde blijf- en uitstroomkansen binnen de Wsw, het budgetdeel voor de Wsw in het totale landelijke participatiebudget vastgesteld waarna onderstaande variabelen hiervan worden afgeleid:

- het aantal medewerkers, uitgedrukt in arbeidsjaren (AJ) resp. standaardeenheden (SE), dat landelijk via de sociale werkvoorziening bekostigd wordt;
- een vast budget per standaardeenheid;
- de "omrekenverhouding" SW-medewerkers, uitgedrukt in Full Time Equivalent (FTE), naar arbeidsjaren resp. standaardeenheden, kenbaar gemaakt aan de afzonderlijke bestuurlijke eenheden middels een uitvoeringsbeschikking. In 2022 is (evenals voorgaande jaren) de volgende omrekenfactor vastgesteld:
    - Licht gehandicapt 1,00
    - Middel gehandicapt 1,00
    - Zwaar gehandicapt 1,25

Het Wsw-budgetdeel in het totale participatiebudget wordt jaarlijks op het niveau van de afzonderlijke gemeenten vastgesteld en minimaal 1x per jaar herzien. Elke gemeente heeft haar eigen budgettoekenning voor de Wsw en een hiervan afgeleide taakstelling. Zij is daar zelf voor verantwoordelijk. Onder- en over benutting van het Wsw-budgetdeel is dan geheel voor eigen risico en rekening van de gemeente zelf.
Het Schap voert namens de deelnemende gemeenten de Wsw uit en bewaakt met, voor en namens de individuele gemeenten voor hun rekening en risico de Wsw-taakstelling van elke individuele gemeente.

1.1.6.2 Sociaal beleid

Het sociale beleid van het Schap is nader uitgewerkt in onderstaande concrete aspecten waarbij de doelstellingen vertaald zijn in concreet meetbare termen als:

- een beleid gericht op uitstroom van Wsw-medewerkers naar het reguliere bedrijfsleven of organisaties, rekening houdend met de individuele wensen en mogelijkheden van eenieder;
- binnen de zeer beperktere maar toch nog aanwezige, mogelijkheden van het Schap zorgen voor een optimale invulling van de jaarlijks door gemeenten resp. het Rijk aangegeven taakstelling.

Plaatsingen, in- en uitstroom

Het verloop van het aantal geplaatste fte (incl. Begeleid werken) is als volgt:

	2022	2021	2020
Beginstand	**572,5**	**609,6**	**650,9**
Af: beschutte groep naar deeln. Gemeenten	-172,8	-188,0	-194,9
Beginstand excl. beschut	**399,7**	**421,6**	**456,0**
Bij: instroom	0,0	0,0	0,0
Bij: toename a.g.v. verhuizingen en wijzigingen van handicapcode	0,0	4,3	5,0
Af: uitstroom naar reguliere arbeid	-1,4	-0,9	0,0
Af: uitstroom overige	-23,2	-25,3	-39,4
Eindstand	**375,1**	**399,7**	**421,6**

Als gevolg van de m.i.v. 1 januari 2015 in werking getreden Participatiewet vindt, behoudens (naadloze) overnames a.g.v. verhuizingen en/of een aanpassing van werkuren voor zittende Wsw-érs, geen instroom (en ook geen uitbreiding van het aantal arbeidsjaren werkzaam binnen de Wsw) meer plaats.

Evenals in voorgaande jaren, heeft ook in 2022 nauwelijks door- en uitstroom van medewerkers vanuit de Wsw naar reguliere arbeid plaatsgevonden. Werkgevers blijven, zeker ook na invoering van de Wet Werk en Zekerheid (WWZ) en met de Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB) in het achterhoofd, bijzonder huiverig om mensen met een Wsw-achtergrond in vaste dienst te nemen. De hoge risicoperceptie t.a.v. verzuim- en begeleidingskosten op dit punt is en blijft moeilijk te doorbreken bij het vormen van een (voor-)oordeel hiervoor bij reguliere werkgevers. Bovendien kent de huidige Wsw hoge zekerheden en, afgezet tegenover de Participatiewet, goede primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden. Mede hierdoor durft de Wsw'er zelf de stap naar buiten vaak ook niet aan.

In onderstaande tabel is zichtbaar hoe de doelstelling "van binnen naar buiten", rekening houdend met de moeilijke markt voor externe plaatsingen, per ultimo van het jaar is ingevuld.

Bezetting per werksoort in fte

Ultimo boekjaar 1)	**2022**	**%**	**2021**	**%**	**2020**	**%**	**2019**	**%**
- Begeleid werken	46	12	48	12	45	11	50	11
- (Indiv. en groeps-) detacheringen	273	73	283	71	292	69	314	69
- Werken op locatie	48	13	62	15	76	18	84	18
- Overige niet-beschut, incl. intern	8	2	7	2	8	2	8	2
Totaal	**375**	**100**	**400**	**100**	**421**	**100**	**456**	**100**
- Beschut werken	0		0		0		0	
- Regeling Vervroegd Uitreden (RVU)	5							
Totaal generaal	**380**		**400**		**421**		**456**	

1) Vanaf 2018 valt de beschutte groep onder verantwoordelijkheid van de deelnemende gemeenten.

In bovenstaande tabel is zichtbaar dat WAA zich primair richt op het middels (groeps)detacheringen plaatsen van mensen. WAA blijft zich hier in de komende jaren onverminderd verder op richten, maar de grenzen zijn hierbij wel in zicht. Het dwingt WAA om buiten de geëffende paden en anders te zoeken en kijken.

Personeelsbezetting Wsw per handicapcategorie

Gemiddeld 1)	**2022**		**2021**		**2020**	
(Incl. Begeleid werken)	fte	%	Fte	%	fte	%
Licht	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Matig	370,4	95	389,3	95	418,7	95
Ernstig	19,0	5	18,9	5	20,6	5
Totaal	**389,4**	**100**	**408,2**	**100**	**439,3**	**100**

1) Vanaf 2018 valt de beschutte groep onder verantwoordelijkheid van de deelnemende gemeenten.

Na de overgang per 1 januari 2018 van de beschutte groep (met relatief meer ernstig arbeidsgehandicapten) naar de deelnemende gemeenten is het % Wsw'ers met een ernstige arbeidshandicap in de niet-beschutte groep vrij stabiel op ca. 4% tot 5%.

Personeelsbezetting Wsw per leeftijdscategorie

Ultimo boekjaar 1)	**2022**		**2021**		**2020**	
(Incl. Begeleid werken)	fte	%	fte	%	fte	%
Tot 25 jaar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
25 t/m 34 jaar	20,9	5,6	29,0	7,2	44,1	10
35 t/m 44 jaar	72,8	19,4	75,0	18,8	70,4	17
45 t/m 54 jaar	96,7	25,8	107,8	27,0	112,7	27
55 jaar en ouder	184,7	49,2	187,9	47,0	194,4	46
Totaal	**375,1**	**100**	**399,7**	**100**	**421,6**	**100**

1) Vanaf 2018 valt de beschutte groep onder verantwoordelijkheid van de deelnemende gemeenten.

Het percentage medewerkers Wsw in de oudere leeftijdscategorieën is in 2022 wederom gestegen ten opzichte van vorige jaren. Dit doordat geen sprake meer is van instroom bij WAA. De Sw-Nederland vergrijst hierdoor jaar in jaar uit verder én in een jaarlijks oplopend tempo, waarbij het tempo waarin dit bij WAA en Sw-Nederland van toepassing is, veel hoger is dan in de rest van de samenleving. Met ruim 70%(!) van de werknemers die 45+ zijn en een vanaf 2021 weliswaar vernieuwde (!) maar onveranderd maatschappelijk sterk verouderde Wsw-Cao, die Wsw'ers nog steeds ongebreideld en ruim faciliteert om bijna volledig doorbetaald in deeltijd te gaan werken middels ruime VUT- en prepensioenregelingen, speelt vergrijzing een belangrijke rol bij WAA.

Personeelsbezetting Wsw per gemeente

Ultimo boekjaar 1)	**2022**		**2021**		**2020**	
(Incl. Begeleid werken)	fte	%	fte	%	Fte	%
Beesel	34,8	9,3	36,0	9,0	42,3	10
Bergen	49,8	13,3	50,3	12,6	52,3	12
Venlo	290,5	77,4	313,4	78,4	327,0	78
Totaal uit deelnemende gemeenten	**375,1**	**100**	**399,7**	**100**	**421,6**	**100**
Bij: niet deelnemende gemeenten	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Totaal generaal	**375,1**	**100**	**399,7**	**100**	**421,6**	**100**

1) Vanaf 2018 valt de beschutte groep onder verantwoordelijkheid van de deelnemende gemeenten.

Door het krimpen van de Wsw is over- en onderrealisatie van budget/taakstelling t.a.v. het Wsw-deel voor gemeenten nadrukkelijk een onvermijdelijk risico. Met name is dit risico aanwezig voor kleinere gemeenten zoals Beesel en Bergen omdat de stuurmiddelen hier beperkter zijn.

Taakstelling Wsw en realisatie

De gemiddelde bezetting Wsw (Beschut en Niet Beschut, incl. Begeleid werken) voor de deelnemende gemeenten in 2022 bedroeg 571,08 arbeidsjaren/SE. Dit is een afname met 31,2 SE (5,1%) t.o.v. 2021. In 2021 bedroeg de afname nog 6,4%.

Aantal Wsw'ers in arbeidsjaren/SE (gemiddeld):	2022	2021	2020
Werkelijk gerealiseerd in boekjaar:			
Beschut	176,90	189,32	199,37
Niet beschut	394,18	412,96	444,39
Werkelijk gerealiseerd totaal Schap	571,08	602,28	643,76
-/-aandeel niet deelnemende gemeenten	0,00	0,00	0,00
= Werkelijk gerealiseerd voor deelnemende gemeenten (A)	**571,08**	**602,28**	**643,76**
Totaal taakstelling van deelnemende gemeenten	574,21	603,54	652,98
-/- ingevuld door andere Wsw werkvoorzieningsschappen resp. door externen via PGB	2,22	2,88	4,11
= Door WAA in jaar in te vullen taakstelling voor deelnemende gemeenten (B)	**571,99**	**600,66**	**648,87**
Over(+) / onder (-) realisatie (A – B)	**-0,91**	**+1,62**	**-5,11**

Vanaf 2017 is **de werkgemeente** financieel verantwoordelijk om uitvoering te geven voor die Wsw'ers die onder haar vleugels en op haar "grondgebied" werkzaam zijn. Vanaf 2017 is hierdoor structureel niet meer sprake van een Wsw-bezetting uit zgn. niet-deelnemende gemeenten.

In tegenstelling tot 2021, is in 2020 en 2022 sprake van onderrealisatie, waarbij wel behoorlijke verschillen zijn tussen de gemeenten onderling. Daar waar mogelijk heeft het Schap bijgestuurd, doch heeft zij zeer beperkte mogelijkheden en invloed op de ontwikkeling van de Wsw-bezetting, zowel totaal als per individuele gemeente.

Het totale ziekteverzuim Wsw van WAA (incl. beschut) is in 2022, o.a. als gevolg van vergrijzing en COVID-19, verder gestegen, en wel naar 17,2%. Het ziekteverzuim stijgt ook landelijk o.a. als gevolg van de oplopende vergrijzing binnen de Wsw. Het verlagen van het ziekteverzuim is en blijft een speerpunt in het beleid van WAA. In dit kader wordt nauw samengewerkt met de WAA arbodienst. Vóór COVID-19 had WAA, dankzij een gericht beleid, het ziekteverzuim teruggebracht tot 15% en het streven is daar weer uit te komen nu COVID-19 vanaf 2023 een soort griep is geworden.

1.1.6.3 Financieel beleid

Het jaar 2022 is afgesloten met een concernresultaat van **+/+ € 7.593.000**. Dit resultaat is inclusief incidentele netto baten in 2022 die voortkomen uit het strategische plan Samen Verder! van per saldo € 8.445.000. Het resultaat uit bedrijfsvoering zonder deze incidentele posten bedraagt € 852.000 negatief en is daarmede € 315.000 beter dan het begrote tekort van € 1.167.000 als gevolg van:

- Hogere uitvoerings- en plaatsingskosten, dit a.g.v. een hogere Wsw-bezetting (2,68 SE) voor de doelgroep niet**-**beschut, die deels worden gecompenseerd door een hierdoor hogere rijksbijdrage;
- lagere overige lasten ad € 217.000, dit m.n. door positieve i.p.v. negatieve rentebaten voor uitzettingen ad € 60.000, een lager dan begrote bijdrage voor frictiekosten ad € 44.000, en verder door minder inhuur van externe ondersteuning t.b.v. het actualiseren van de koers WAA / modernisering Wsw;
- een hogere rijksbijdrage per SE (standaardeenheid), t.o.v. uitvoerings- en plaatsingskosten die per SE wel op begroot niveau zijn gebleven.

De gevolgen van de hogere rijksbijdrage en de lagere Sw-bezetting t.o.v. de reguliere uitvoerings- en plaatsingskosten kunnen als volgt worden weergegeven:

	Realisatie 2022	Gewijzigde Begroting 2022	Afwijking
Rijkssubsidie regulier per SE	€ 30.233	€ 29.974	€ 259
Uitvoerings- en plaatsingskosten per SE	€ 31.259	€ 31.259	€ 0
Subsidietekort per SE	€ -1.026	€ -1.285	€ 259
Aantal SE	394,18	391,50	+2,68
Subsidietekort totaal	**€ -404.000**	**€ -503.000**	**€ 99.000**

Het lagere subsidietekort ad € 99.000 kan als volgt worden geanalyseerd:

	SE	€	€
Meer rijkssubsidie door hogere rijkssubsidie per SE	394,18	€ 259	€ 102.000
Meer rijkssubsidie door hogere SW-bezetting	+2,68	€ 30.233	€ 81.000
Per saldo meer rijkssubsidie dan begroot			€ 183.000
Meer uitvoerings- en plaatsingskosten door meer SE	+2,68	€ 31.259	- € 84.000
Per saldo lager subsidietekort			**€ 99.000**

In de jaarrekening is in het Overzicht van baten en lasten de corona-compensatie van het Rijk over 2021 ad € 297.000 resp. € 67.000 voor 2022, idem als vorig jaar en vanwege het incidentele karakter, onder de Diverse baten verantwoord, en de doorbetaling ervan is als Bijdrage aan WAA-groep nv vermeld.

Het overschot op de exploitatie van het Schap ad € 7.593.000 over 2022 wordt, aangevuld met een bedrag van € 600.000 zijnde door de voor 2022 vastgestelde gemeentelijke tekortfinanciering en met € 311.000 door een onttrekking uit de bestemmingsreserve, voor een totaalbedrag van € € 8.504.000 conform bestuurlijke afspraken t.a.v. resultaatbestemming toegevoegd aan de algemene reserve van het Schap.

1.1.6.4 Overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien

Het Schap voert één programma uit, de Wet Sociale Werkvoorziening. De volledige exploitatie van de gehele WAA entiteit is hierop gericht, waardoor geen sprake is van kosten die gemaakt worden voor meerdere programma's. Derhalve is bij het Schap alleen sprake van overhead t.a.v. indirecte kosten.

T.a.v. vennootschapsbelasting (Vpb) is het Schap vrijgesteld van vennootschapsbelasting. Dit omdat het Schap geen onderneming voert zoals bedoeld in de Wet Vpb. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar de risicoparagraaf 1.2.1.1 onderdeel 4. Fiscale risico's.

1.1.7 Realisatie van doelmatigheid en rechtmatigheid

Een basishouding en natuurlijk uitgangspunt voor een publiekrechtelijke organisatie als WAA is dat zij in al haar doen en laten bij de uitvoering van haar publieke taak altijd en overal doelmatig en rechtmatig handelt. Dit geldt voor zowel de wettelijke als ook in de uitvoering van alle andere (overheids-)taken die door de participanten in de regeling bij haar zijn neergelegd.

Doelmatigheid

Doelmatig opereren ten aanzien van haar sociale opdracht betekent voor WAA het maximaal invullen van de taakstelling voor haar gemeenten. Het Schap heeft, evenals in voorgaande jaren, ook in 2022 op dit aspect binnen haar mogelijkheden maximaal invulling gegeven aan haar doelstelling en derhalve op dit punt doelmatig gehandeld.

Doelmatigheid veronderstelt ook dat alle toegewezen taken binnen de gestelde kaders adequaat worden uitgevoerd met in achtneming van alle vigerende (wettelijke) kaders en tegen voor deze participanten aanvaardbare kosten. Hiertoe zijn in het kader van doelmatigheid vanaf 2017 onderstaande in "Samen Groeien" en in de geactualiseerde koers bevestigde, verankerde randvoorwaarden opgenomen:

- de werkwijze van het WAA bedrijf moet sober en doelmatig zijn: de uitgaven worden hierop aangepast. Daar waar expertise of andere vormen van ondersteuning noodzakelijk is wordt contact gezocht met de drie deelnemende gemeenten; vacatures zouden dan ook over en weer kunnen worden uitgewisseld;
- WAA dient zo min mogelijk langlopende financiële verplichtingen aan te gaan. Daar waar dit onverhoopt toch aan de orde zou kunnen en moeten zijn vanuit bedrijfsvoering, wordt dit vooraf afgestemd en besloten in samenspraak met de deelnemende gemeenten. Dit om eventuele staartverplichtingen als gevolg van een mogelijke mismatch tussen eisen en wensen van een sterk veranderende WAA-organisatie en kosten uit lopende contracten en investeringen te minimaliseren;
- binnen de huidige financiële positie van zowel WAA als gemeenten wordt blijvend een substantieel bedrag apart geoormerkt en apart gealloceerd om de volledige transitie van WAA

vanaf 2018 en verder van een multi MKB-bedrijf naar een professioneel detacheringsbedrijf voor primair Wsw'ers, mogelijk te maken. De gehele ombouw en transitie van de entiteit WAA zal gecontroleerd en geconditioneerd gebeuren met oog voor organisatorische en financiële stabiliteit en continuïteit van de organisatie WAA én haar participanten. Inzet van eigen én aparte frictiemiddelen gebeurt, rekening houdende met en binnen de bestaande financiële mogelijkheden van zowel WAA als de deelnemende gemeenten en onder genoemde randvoorwaarden.

WAA blijft in dit proces ten aanzien van doelmatigheid jaarlijks streven naar evenwicht tussen doel en de hieraan verbonden kosten en bijdragen, in samenwerking met de deelnemende gemeenten. Doel is om jaarlijks het tekort voor WAA en dus ook de gemeentelijke bijdragen te beperken. In alle jaar- en meerjarenbegrotingen t/m 2027 is jaarlijks een tekort voor WAA op de uitvoering van de Wsw opgenomen, dat past binnen dit kader. Tot en met 2022 worden de tekorten (vooralsnog) jaarlijks gedekt door een gemeentelijke bijdrage. Vanaf 2023 worden de kosten van het Schap bij de gemeenten direct in rekening gebracht.

Doelmatigheid is en blijft altijd voor WAA van belang en zal intern periodiek worden gemeten en getoetst aan de hand van vooraf benoemde prestatie-indicatoren. Via jaarrekeningen, begrotingen, kwartaalberichten, maandrapportages en maandelijkse dashboards worden periodiek alle voor de sturing en bedrijfsvoering relevante indicatoren op een eenduidige en transparante wijze periodiek aan alle belanghebbenden bij WAA gepresenteerd.

Naast eigen indicatoren wordt doelmatigheid bij het Schap en haar uitvoeringsorganisatie WAA-groep nv jaarlijks getoetst door de gerealiseerde doelen en de daarbij behorende kosten voor de uitvoering van de Wsw af te zetten tegen beschikbare branchegegevens. Dit, tezamen met een duidelijke periodieke (interne) verantwoording en toelichting op resultaten en van nature ingebouwde interne en externe controles, zorgt voor een informatieverzorging die de vereiste (bestuurlijke) transparantie waarborgt. WAA heeft altijd al doelmatigheid hoog in haar vaandel staan en zal op dit punt de ingezette lijn blijven volgen.

Rechtmatigheid

Rechtmatigheid is te zien als "handelt binnen vigerende wettelijke kaders én bestuurlijke beleids- en richtlijnen zoals die door haar deelnemende gemeenten zijn geformuleerd"**.** Rechtmatigheid veronderstelt ook te allen tijde integer zijn in al het doen en laten. Ook dit is voor een publieke organisatie als WAA een must en een vanzelfsprekendheid.

Bij rechtmatigheid hoort ook het adequaat afleggen van verantwoording naar alle participanten, transparantie in doen en laten en integer zijn. Dit zijn de uitgangspunten voor al het handelen en doen en als zodanig benoemd door WAA.

Omdat het afleggen van verantwoording en transparantie voor WAA altijd al van groot belang was en ook blijft, en het Schap het belang van Sisa (single information single audit) en de informatie die hieruit naar voren kwam, onverminderd onderschrijft, zijn (ondanks het ontbreken van een wettelijke verplichting hiervoor) in 2022 wederom de van toepassing zijnde Sisa-gegevens door WAA integraal opgenomen in de jaarstukken.

De accountant d.m.v. zijn controle(verklaring) en de Provincie Limburg middels hun toezicht geven aan in hoeverre WAA heeft voldaan aan de eisen van financiële en sociale rechtmatigheid:

- de financiële rechtmatigheid wordt getoetst door kengetallen en door te controleren in hoeverre alle uitgaven binnen de kaders van de genoemde wettelijke regelingen vallen én of deze passen binnen wettelijke bepalingen voor verslaggeving (gemeentelijke comptabiliteitsvoorschriften), financiering (wet FIDO), etc. Vanaf den beginne heeft WAA steeds ruimschoots aan de gestelde rechtmatigheidseisen voldaan en ook in 2021 is dit het geval. WAA blijft ook in de toekomst streven om steeds aan deze eisen te voldoen maar kan geen garantie hiervoor geven. Dit omdat het Rijk jaarlijks wet- en regelgeving aanpast zonder rekening te houden met praktische (on)mogelijkheden. Hierdoor is het risico van subsidiekorting altijd latent aanwezig;
- de sociale rechtmatigheid wordt getoetst door te controleren of WAA heeft voldaan aan de personele eisen zoals die door het Rijk in de Wsw heeft neergelegd.

WAA richt zich vanaf 2014 sec op de uitvoering van de Wsw, en blijft dit vooralsnog onverminderd doen. Behoudens de inzet van mensen uit de Participatiewet op werkobjecten á la Wsw om de uitvoering van de Wsw te ondersteunen, zijn tot en met 2022 geen andere doelgroepen dan Wsw in behandeling bij WAA. De resultaten (i.c. kosten en opbrengsten) die door WAA gegenereerd worden, worden geclassificeerd als volledig publiekrechtelijk. De publieke activiteit van WAA vloeit namelijk per definitie voort uit de Wsw. Mocht sprake zijn van activiteiten die hieraan niet direct of indirect gerelateerd zijn, worden deze steeds zowel operationeel als financieel nadrukkelijk gescheiden van de Wsw. Op deze wijze voldoet WAA aan de eisen die de Wsw stelt en is de scheiding tussen Wsw en overige activiteiten en tussen publieke en private financiering duidelijk verankerd in de (administratieve) organisatie van de gehele WAA-organisatie. De accountant heeft in 2022, wederom, vastgesteld dat ook op dit punt de WAA-organisatie voldoet aan de administratief organisatorische eisen die op dit punt van belang zijn.

1.1.8 Voorstel tot vaststelling van de jaarrekening

Het dagelijks bestuur stelt u voor de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening vast te stellen.

1.2 Paragrafen

1.2.1 Paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing

Het vrij beschikbare eigen vermogen wordt aangemerkt als weerstandsvermogen voor de entiteit WAA als geheel (Schap incl. WAA-groep nv en andere verbonden (werk)maatschappijen).

Het huidige weerstandsvermogen is als volgt:

x €1.000	**31-12-2022**	**31-12-2021**
WAA Venlo e.o.	9.840	1.537
WAA-groep nv *)	2.500	13.202
Totaal	**12.340**	**14.739**

*) Op basis van voorlopige cijfers 2022 van WAA-groep nv en na de korting op de uitvoeringsbijdrage conform Samen Verder!

Bedrijfsrisico's worden regelmatig gemonitord en het daarbij behorende noodzakelijke weerstandsvermogen wordt in kaart gebracht en zo nodig bijgesteld. In 2017 is berekend en vastgesteld dat het minimale weerstandsvermogen vanaf 2018 € 2 mio is. Het bestuur heeft in 2020 en 2021, in afwachting van de nieuwe verkenningen rondom de koers van WAA en de mogelijke gevolgen hiervan op de exploitatie en het risicoprofiel van WAA, besloten uit voorzichtigheid een minimaal weerstandsvermogen van € 2,5 mio voor WAA-groep nv en € 0,5 mio voor het Schap te hanteren. Dit in het licht van de risico's en onzekerheden die de huidige oorlog in de Oekraïne en de COVID-19 pandemie. Na de o.b.v. Bestuurlijke afspraken uit Samen Verder verwerkte korting op de uitvoeringsbijdrage 2022 door WAA Groep nv én na uitkering van het vermogensoverschot bij het Schap in 2023 ad € 9,34 mio aan de gemeenten, voldoen de niveaus van weerstandsvermogen aan de Bestuurlijk gestelde normen. De verwachting is dat in de huidige situatie en gedurende de transitieperiode het vermogensniveau dan voldoende is om de eerste risico's binnen zowel WAA Groep nv als WAA Venlo e.o. zelf te kunnen opvangen. De deelnemende gemeenten zijn zich ervan bewust en zijn bereid bij grotere calamiteiten bij te (moeten) springen.

Onderstaand een overzicht van de kengetallen zoals genoemd in art. 11 van BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten):

Jaarrekening 2022	**Verloop van de kengetallen**		
	Werkelijk 2022	**1e begrotings-wijziging 2022**	**Werkelijk 2021**
Netto schuldquote	-100%	-29%	-34%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-80%	15%	7%
Solvabiliteitsratio	78%	21%	23%
Structurele exploitatieruimte	89%	-5%	-4%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

De netto schuldquote c.a. en de solvabiliteit zonder de incidentele netto baten o.b.v. Samen Verder in 2022, nemen, idem als in 2021 en t.o.v. vorige jaren verder af in 2022 doordat het Schap jaarlijks aflost op dure, langlopende leningen (ten faveure van goedkopere, intra concern rekeningcourant financiering) en doordat de bestemmingsreserve wordt aangesproken ter dekking van frictiekosten resp. deels jaarlijks vrijvalt. Inclusief en m.n. door de per saldo relatief zeer grote incidentele bate onder Samen Verder in 2022, wordt de exploitatie, het eigen vermogen en daarmede de liquiditeits- en solvabiliteitspositie in positieve zin eind 2022 eenmalig sterk positief beïnvloedt. De liquiditeits- en solvabiliteitsratio's en exploitatieruimte c.a. vallen in 2023 echter weer terug naar een meer regulier niveau doordat, conform Bestuursbesluit, een groot deel van het overschot op het eigen vermogen per ultimo 2022, ter beschikking resp. uitgekeerd zal worden in 2023 aan de deelnemende gemeenten. Op deze wijze worden de integrale gemeentelijke kosten overall voor de uitvoering van

de Wsw vanaf 2023 gemitigeerd. En zo worden de netto kosten in het Schap voor uitvoering van de Wsw voor gemeenten vanaf 2023 en verder t.o.v. risico's en beschikbaar weerstandsvermogen in het Schap, in balans gebracht naar het beoogde en noodzakelijke niveau van en voor het op langere termijn kostendekkend opereren van het Schap zoals bestuurlijk beoogd.

1.2.1.1 Risico's voor het Schap als publiekrechtelijke organisatie

De risico's die het Schap loopt als publiekrechtelijke organisatie zijn tot en met 2022 en vanaf 2023 door de nieuwe organisatorische en Bestuurlijke constellatie fundamenteel anders van aard en omvang. Tot en met 2022 loopt het Schap als integraal uitvoerder van de Wsw en enig aandeelhouder van haar Wsw uitvoeringsorganisatie zowel direct als indirect risico uit hoofde van uitvoering van de Wsw overall als uit het dagdagelijks plaatsen en begeleiden van mensen met een loonwaarde tot 80% in en onder reguliere marktsettings. Vanaf 2023 loopt het Schap alleen nog als ambtelijk opdrachtgever namens haar deelnemende gemeenten indirecte risico's voor het door WAA groep nv laten uitvoeren van de Wsw onder haar eindverantwoordelijkheid en toezicht, en zijn de directe operationele en financiële risico's sterk beperkt tot en door de kleinere eigen financiële huishouding onder het gesternte van de nieuwe strategische werkelijkheid en met inachtneming van de nieuwe bestuurlijke, operationele en contractuele afspraken onder Samen Verder!.

- **Risico: optimalisatie- en finetuning proces**

Vanaf 2014 heeft het Bestuur van WAA Venlo e.o. middels "Samen Groeien" en in het verlengde hiervan "Samen Anders!" nadrukkelijk een lange termijn strategische richting maar ook een passend financieel kader voor WAA hierbij bepaald. Hierin is aangegeven dat in financiële zin een sterke verbetering van het bedrijfsresultaat vanaf 2015 t/m 2020 moet worden gerealiseerd om het effect van de oplopende kortingen op de rijksbijdrage Wsw vanaf 2015 te dempen. Vanaf 2021 moet gestreefd worden naar consolidatie van het resultaat op een niveau dat past bij de maatschappelijke taak en daarbij behorende maatschappelijke kosten en bijdragen van haar deelnemende gemeenten.

Al vanaf 2015 wordt deze koers van WAA aangehouden maar ook jaarlijks zowel Bestuurlijk als operationeel tegen het licht gehouden en daar waar nodig gefinetuned. WAA is en blijft staan voor een sociaal duurzaam detacheringsbedrijf van en voor de regio Venlo en primair voor Wsw'ers met een loonwaarde vanaf 30% en hoger (zgn. 'blauwe"/ niet beschutte Wsw groep). Daarmee is nadrukkelijk ook gekozen voor een krimp van de organisatie t.b.v. de uitvoering Wsw vanaf 2015. Ondanks dat via verantwoordingen en begrotingen grotendeels duidelijk is wat het financiële effect is van de koers, blijft het evident dat het niet geheel of gedeeltelijk passend kunnen plaatsen van Wsw'ers tegen optimaal renderende condities van groot belang is voor het uiteindelijke resultaat van WAA overall.

En ondanks dat WAA vanaf 2023 niet meer financieel verantwoordelijk is voor de concrete uitvoering van de Wsw, en de krimp van de uitvoeringsorganisatie WAA vermoedelijk in de loop van 2023 zal worden getemperd door een in het proces Samen Verder al aangegeven gewenste verbreding van de doelgroep bij WAA Groep nv vanaf 2023, blijft het Schap wel voor, door en namens de gemeente bij gemeenschappelijke regeling aangewezen samenwerkingsverband eindverantwoordelijk voor de integrale uitvoering van de Wsw. Het verder optimaliseren van het gehele proces van detacheren en van (aanvullende) maatregelen dat nodig is voor WAA-groep nv om als aangewezen uitvoerder van deze taak dit kwalitatief en kwantitatief te kunnen blijven doen en duurzaam borgen, zal vanaf 2023 geen direct maar wel een indirect effect kunnen hebben op de exploitatie van WAA Venlo e.o. De mate waarin dit proces bij WAA-groep nv slaagt is vanaf 2023 niet direct maar wel nog indirect een financieel risico voor WAA Venlo e.o. voor het geval de uitvoering niet kan (blijven) voldoen aan de vereiste minimum criteria van de Wsw.

- **Risico: mogelijke herijking bestuurlijke constellatie WAA**

De nieuwe bestuurlijke constellatie van WAA vanaf 2023 zorgt bij het Schap voor een fundamentele wijziging in bestuurlijke taken en verantwoordelijkheid bij het Schap. De taken die het Schap vanaf 2023 heeft in het hele proces van integraal uitvoering aan de Wsw, zijn hierbij beperkt tot regie en toezicht houden op de uitvoering van de Wsw door de individuele gemeenten t.b.v. Beschutte Groep

Wsw) en WAA groep nv voor de Niet Beschutte groep Wsw én het (laten) administreren en verantwoording afleggen aan zowel gemeenten als het Rijk (resp. Pantheia) hierover middels de maandelijkse prognose- en bezettingsstaten resp. periodieke wettelijke rapportages zoals b.v. Sisa etc. Deze nieuwe verantwoordlijkheden kunnen en zullen op termijn waarschijnlijk tot een andere invulling in vorm en inrichting van zowel administreren Wsw als in de governance en daarmee bestuurlijke constellatie bij het Schap zorgen. Op dit moment is het Schap hierin nog zoekende en vooralsnog is besloten om behoudens de veranderingen in financiële stromen en veranderingen die voortvloeien uit Samen Anders!, de zaken going concern te laten doorgaan en vooralsnog geen veranderingen door te voeren in administratie voering van de Wsw én in de wijze en vorm van regie en toezicht houden op de uitvoering Wsw door het Schap. Maar het behoort zeker tot de mogelijkheden dat in de toekomst hierin aanpassingen komen. Door een verdergaande krimp van de Wsw is het op een langere termijn ook de vraag of dan nog voldoende draagkracht en economy of scale is voor de deelnemende gemeenten om de uitvoering van de Wsw bij een aparte eigen entiteit als het Schap te houden en of het Schap als eigen entiteit an sich dan überhaupt nog wel standhoudt. Op termijn kan dit zorgen voor een aanpassen van de algemene Gemeenschappelijke Regeling tot bv sec een basis Bedrijfsvoeringregeling binnen de Wet Gemeenschappelijke Regelingen maar ook is een risico op continuïteit voor het Schap als Gemeenschappelijke Regeling en zelfstandige Wsw organisatie.

- **Risico's uit hoofde van de Wsw**

Met ingang van 2023 zijn de directe financiële risico's voor de uitvoering van de Wsw niet meer van toepassing. Vanaf 1-1-2023 zijn de deelnemende gemeenten immers direct zélf financieel en volledig verantwoordelijk voor het totale subsidieresultaat Wsw (= werkgeverskosten Wsw t.o.v. rijksbijdrage Wsw c.a.) En dan niet alleen zoals t/m 2022 voor sec de Beschutte Groep Wsw, maar vanaf 1-1-2023 voor de zgn. Gele én Blauwe Groep Wsw. Tevens zal na 2022 en wel vanaf 1-1-2023 onveranderd WAA Groep nv, en indirect daarmede de gemeente Venlo als nieuwe 100% eigenaar hiervan, en dus niet meer het Schap, volledig verantwoordelijk zijn voor het operationele resultaat dat voortvloeit uit de plaatsing en begeleiding van niet Beschutte Wsw medewerkers. De rol van het Schap verandert daarmede definitief ook in financieel opzicht van een breed uitvoerend en risicodragend Shared Servicecentre voor de integrale aansturing én uitvoering van de Wsw t/m 2022, naar een kleine publiekrechtelijke samenwerking van gemeenten en een organisatie die gezamenlijk namens haar deelnemende gemeenten de Wsw administratie inkoopt bij WAA Groep nv, regie voert en toezicht houdt op de uitvoering van sec de Wsw regeling vanaf 2023.

- **Risico's naar aanleiding van gemeentelijke herindeling**

Het herindelingsproces in de regio Noord-Limburg is voorlopig niet aan de orde maar daarom niet minder belangrijk. Dit proces is direct van belang voor WAA omdat een mogelijke verkleining van het Wsw-verzorgingsgebied kan leiden tot een geringer gemeentelijk draagvlak via een lager aanbod van SW-geïndiceerd personeel. Hierdoor kan de bedrijfsvoering (nog) sterker onder druk komen te staan terwijl de financiële draagkracht onder de onderneming WAA kleiner wordt. Hierdoor kunnen in de toekomst activiteiten onder druk komen te staan. De risico's voor WAA vanuit deze optiek zijn bijna niet in te schatten maar daarom niet minder aanwezig.

- **Demografische risico's**

Het maatschappelijk probleem van een vergrijzende samenleving is ook bij WAA een issue dat bij WAA zelfs nog sterker doorwerkt dan in de samenleving. Een analyse van het SW-personeelbestand van WAA geeft aan dat de gemiddelde leeftijd hoger is dan het gemiddelde in den lande. Een stijging van de gemiddelde leeftijd gaat gepaard met een oplopende krimp en hogere uitvoeringskosten. Hierbij valt dan onder andere te denken aan hogere loonkosten per fte (meer functie-eindlonen) en hogere prepensioenkosten en vervangingskosten doordat meer gebruik gemaakt wordt van seniorenregelingen c.a.

Op nationaal niveau wordt steeds nadrukkelijker nagedacht over en gewerkt aan diverse maatregelen om werknemers langer in het arbeidsproces te houden. In de nieuwe Cao voor zowel Wsw- als niet-Wsw-personeel is deze beweging echter slechts mondjesmaat zichtbaar: seniorenregelingen en FPU-achtige modellen worden niet om- en afgebouwd en kennen hele lange uitlooptermijnen voor zittend personeel en stimuleren zo medewerkers eerder om op relatief jonge leeftijd te stoppen met werken

dan andersom. Dit omdat deze regelingen nog steeds gepaard gaan met financieel aantrekkelijke voorwaarden voor de medewerkers. Nog los van het sterk kostenverhogende effect van deze maatregelen voor de individuele bedrijven, zal duidelijk zijn dat bovenstaande ontwikkelingen een risico vormen voor de gemeenten zelf maar ook voor de bedrijfsvoering van WAA Groep nv en daarmee indirect voor de uitvoering van de Wsw waarvoor het Schap verantwoordelijk is en blijft.

- **Fiscale risico's**

Vanaf 2016 is een breed en integraal vennootschapsbelastingmodel voor publiekrechtelijke organisaties van toepassing. WAA Venlo e.o. is hierbij aangemerkt als een Gemeenschappelijke Regeling die geen winststreven heeft en die zich om die reden niet als onderneming voor de vennootschapsbelasting kwalificeert. De uitvoeringsorganisatie WAA-groep nv is te zien als een overheids-nv die sec de Wsw uitvoert met haar werkactiviteiten en om die reden valt onder de vrijstellingsbepalingen van de nieuwe Wet Vpb. Beide vrijstellingen zijn eind 2017 formeel door de Belastingdienst goedgekeurd en bevestigd. De 100% dochtermaatschappijen van WAA-groep nv, Beheermaatschappij Werkvoorziening Venlo bv en Vindt bv, zijn beide wel aangemerkt als formeel Vpb-plichtig, maar voeren feitelijk (momenteel) geen onderneming. Hierdoor is de materiële Vpb-plicht voor deze beide bedrijven nagenoeg nihil. Ondanks dat ten aanzien van fiscaliteiten en vennootschapsbelasting e.e.a. vanaf 2017 is uitgekristalliseerd en formeel is goedgekeurd, is het altijd maar de vraag of dit ook in de toekomst zo blijft. De hele wet- en regelgeving op dit terrein is nl. nog steeds volop in beweging. Hierdoor loopt WAA (en haar deelnemende gemeenten) het risico dat in de toekomst toch ooit mogelijke overschotten van het Schap en WAA-groep nv worden 'afgeroomd' met vennootschapsbelasting.

- **Financieringsrisico's**

In de wet FIDO (Financiering Decentrale Overheid) is onder andere opgenomen dat gemeenten en gemeenschappelijke regelingen in hun begroting een treasurystatuut moeten opnemen, waarin een uiteenzetting wordt gegeven van de risico´s met betrekking tot treasurybeheer. Voor een uiteenzetting van deze risico´s wordt verwezen naar de toelichting onder 'Financiering'.

- **Risico's COVID-19 t.a.v. Rijksbijdrage Wsw**

Ondanks dat COVID-19 tot en met 2022 wel een fors effect heeft gehad bij WAA, zijn de effecten hiervoor voor sec het Schap op kortere termijn vooralsnog beperkt gebleven. Als gekeken wordt naar de langere termijn (2023 en verder), ligt dit risico primair bij WAA Groep nv en indirect nog bij het Schap. En ondanks dat COVID-19 vanaf 2023 onderdeel is geworden van de dagelijkse gang van zaken, kan dit echter zomaar weer omslaan en met een nieuwe variant en dan weer een ander verhaal zijn. En dan kan het zomaar plots wél een forse directe impact hebben op het Schap. Na 2023 dan wel minder in directe financiële zin maar wel direct in de wijze waarop het Rijk daarop inspeelt met wettelijke maatregelen die zowel direct als indirect uitvoering van de Wsw en daarmee het toezicht c.a. hierop kunnen beïnvloeden.

1.2.1.2 Risico's in de uitvoering van de Wsw

- **Aanwijzing en uitvoering Wsw door WAA-groep nv**

Door de verkoop van het volledige aandelenbelang per 1-1-2023 loopt het Schap als Gemeenschappelijke Regeling geen directe risico´s uit hoofde van het ondernemerschap. Omdat het Schap tot en met 2032 WAA groep nv heeft aangewezen als enige uitvoerder voor, door en namens haar voor de Wsw, loopt het Schap indirect natuurlijk wel bedrijfsrisico´s. Immers, de resultaten van WAA-groep nv zullen van invloed zijn op de bedrijfsvoering van WAA-groep nv en kunnen daarmee zowel in organisatie, aard en inhoud de uitvoering van de Wsw raken. Een uitvoering waar het Schap toezicht op moet houden omdat zij hiervoor eindverantwoordelijk is. Het risico dat voortvloeit uit het ondernemerschap is altijd iets wat blijft, en is inherent aan de structuur en afzetmarkten waarop WAA-groep nv opereert. En vanaf 2023 heeft het Schap daar geen directe bemoeienis meer mee maar toch; continuit van WAA Groep nv is in de huidige contractrelatie en voor de uitvoering van de

Wsw wel een direct issue voor het Schap. En daarmede is discontinuïteit van WAA-groep nv een direct risico voor het Schap.

- **Risico: vervuilde gronden**

Het Schap was tot medio 2018 eigenaar van (onder-)gronden aan de Edisonstraat in Venlo en van de Kwekerij Roobeek. En ondanks dat zowel het complex aan de Edisonstraat als de Kwekerij vervreemd zijn, kan voor WAA t.a.v. milieuvervuilingen een staartverplichting uit voortvloeien. Ondanks het feit dat WAA van mening is dat momenteel geen sprake is van milieurisico's en/of vervuiling van ondergronden c.a., in welke zin dan ook, die niet in beeld en opgelost resp. afgekocht zijn, is hier wel altijd een latent risico aanwezig.

- **Risico: AVG**

Vanaf medio 2018 is in Europa een nieuwe privacywetgeving van kracht die de wettelijke bescherming van persoonsgegevens moet waarborgen. In Nederland is dit vertaald in (aanvullende) wetgeving in de vorm van een zgn. AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming). Deze wet schrijft gedetailleerd voor hoe, wat en waar een organisatie moet omgaan met de bewaring en verstrekking van persoonsgegevens. Zeker aan een publieke organisatie als WAA, die werkt met een kwetsbare doelgroep, stelt deze wet hoge eisen zowel in middelen als doen en laten van mensen op dit gebied. WAA is in dit kader al een heel traject gelopen van zowel fysieke maatregelen als bewustwording en het als organisatie steeds alert zijn op alles in dit kader. En ondanks dat WAA van mening is dat zij momenteel "AVG-proof" is, moet nog het nodige gebeuren om op dit gebied ook op lange termijn volledig AVG-proof te blijven. In de AVG zijn boetes en bestuurlijke maatregelen vastgelegd indien hier niet aan voldaan wordt. En ondanks dat WAA op dit punt naar haar mening AVG-proof is, is het nu, maar ook in de toekomst nooit uit te sluiten dat iets op dat punt niet goed gaat. Immers: WAA is en blijft een organisatie die draait om en met mensen. En mensen maken nu eenmaal fouten. Vanuit die optiek is nu, maar ook in de toekomst altijd een risico voor WAA en in het verlengde haar participanten.

- **Risico: cyberrisico's**

Recente voorvallen van organisaties die zijn aangevallen door hackers of internetcriminelen hebben aangetoond dat elke organisatie tegenwoordig risico loopt op verstoring of zelfs lamlegging van de interne werkprocessen door virussen a.g.v. malware of door bedreigingen via ransomware. WAA heeft tegen deze risico's wel maatregelen genomen, zowel fysiek en softwarematig als in risicoafdekking (cyberverzekering). Desondanks is algemeen bekend dat beveiliging tegen cyberrisico's vaak achter de nieuwste ontwikkelingen aanloopt, en dus altijd een latent cyberrisico aanwezig is.

1.2.2 Onderhoud kapitaalgoederen

WAA Venlo e.o. heeft geen kapitaalgoederen. Derhalve is geen sprake van onderhoud van kapitaalgoederen.

1.2.3 Financiering

WAA kent conform de wet FIDO een treasurystatuut en geeft jaarlijks in een aparte paragraaf in de begroting een beschouwing van de rente en financieringsontwikkelingen zoals het Schap die verwacht. Uitgangspunt is hierbij dat voldoende inzicht moet zijn in korte en langlopende financieringsrisico's van het Schap en op welke wijze het Schap deze risico's beheerst resp. beperkt. Indicatoren hiervoor zijn, naast het financieringsoverzicht, overzichten van leningenrisico's en renterisico's. Benchmarks hiervoor zijn de wettelijke criteria zoals die in de Wet FIDO zijn vastgelegd voor gemeenschappelijke regelingen.

Onderstaand zijn de kasgeldruimte en de renterisico's weergegeven. Deze overzichten zijn opgesteld volgens de voorschriften van de Wet FIDO. Uit beide overzichten blijkt dat het Schap in 2022 voldoet aan de hiervoor geldende normen.

Liquiditeitspositie in relatie tot de kasgeldlimiet (bedragen x € 1.000)

1e kwartaal 2022

Stappen (1-4)	*(1) Vlottende schuld*	*(2) Vlottende middelen*	(3) Tekort(-) of overschot(+) vlottende middelen
ultimo januari	13.480	12.203	-1.277
ultimo februari	13.477	12.191	-1.286
ultimo maart	12.638	11.412	-1.266
(4) Gemiddelde van (3)			-1.263
Stappen (5-9)	Variabelen		Bedragen
-5	**Kasgeldlimiet (KGL)**		1.058
(6a) = (5>4)	Ruimte onder de KGL		
(6b) = (4>5)	Overschrijding van de KGL		-205
Berekening kasgeldlimiet (5)			
-7	Begrotingstotaal 2022		12.902
-8	Percentage regeling		8,20%
(5) = (7) x (8) / 100	**Kasgeldlimiet**		1.058

2e kwartaal 2022

Stappen (1-4)	*(1) Vlottende schuld*	*(2) Vlottende middelen*	*(3) Tekort(-) of overschot(+) vlottende middelen*
ultimo april	12.214	11.263	-951
ultimo mei	13.723	12.469	-1.254
ultimo juni	13.921	12.718	-1.203
(4) Gemiddelde van (3)			-1.136
Stappen (5-9)	Variabelen		Bedragen
-5	**Kasgeldlimiet (KGL)**		1.058
(6a) = (5>4)	Ruimte onder de KGL		
(6b) = (4>5)	Overschrijding van de KGL		-78
Berekening kasgeldlimiet (5)			
-7	Begrotingstotaal 2022		12.902
-8	Percentage regeling		8,20%
(5) = (7) x (8) / 100	**Kasgeldlimiet**		1.058

3e kwartaal 2022

Stappen (1-4)	*(1) Vlottende schuld*	*(2) Vlottende middelen*	*(3) Tekort(-) of overschot(+) vlottende middelen*
ultimo juli	13.833	12.717	-1.116
ultimo augustus	13.520	12.259	-1.261
ultimo september	14.417	13.302	-1.115
(4) Gemiddelde van (3)			-1.164
Stappen (5-9)	Variabelen		Bedragen
-5	**Kasgeldlimiet (KGL)**		1.058
(6a) = (5>4)	Ruimte onder de KGL		
(6b) = (4>5)	Overschrijding van de KGL		-106
Berekening kasgeldlimiet (5)			
-7	Begrotingstotaal 2022		12.902
-8	Percentage regeling		8,20%
(5) = (7) x (8) / 100	**Kasgeldlimiet**		1.058

4e kwartaal 2022

Stappen (1-4)	*(1) Vlottende schuld*	*(2) Vlottende middelen*	*(3) Tekort(-) of overschot(+) vlottende middelen*
ultimo oktober	14.044	12.303	-1.741
ultimo november	14.638	12.806	-1.832
ultimo december	2.927	12.323	9.396
(4) Gemiddelde van (3)			1.941
Stappen (5-9)	Variabelen		Bedragen
-5	**Kasgeldlimiet (KGL)**		1.058
(6a) = (5>4)	Ruimte onder de KGL		2.999
(6b) = (4>5)	Overschrijding van de KGL		
Berekening kasgeldlimiet (5)			
-7	Begrotingstotaal 2022		12.902
-8	Percentage regeling		8,20%
(5) = (7) x (8) / 100	**Kasgeldlimiet**		1.058

Tot en met het vierde kwartaal van 2022 heeft het Schap de kasgeldlimiet tijdelijk overschreden in afwachting van de eenmalige korting op de uitvoerings- en plaatsingsbijdrage 2002 door en verkoop van WAA Groep nv per 1-1-2023 in lijn met de bestuurlijke en financiële afspraken uit Samen Verder! Dit anticiperende op de nieuwe werkelijkheid en ter voorkoming van onnodige langlopende verplichtingen vanaf 1-1-2023.

Volgens art. 2 Wet FIDO, betreffende de Regeling Schatkistbankieren voor decentrale overheden, dienen overtollige geldmiddelen in de schatkist te worden aangehouden. Als overtollige geldmiddelen worden bedragen aangemerkt boven 0,75% van het begrotingstotaal, met een minimum van €1 mio vanaf het 2e halfjaar 2021. Het Schap heeft in 2022 geen geldmiddelen boven dit minimum aangehouden. Wij verwijzen naar de toelichting op de balans, onder post Liquide middelen.

Renterisico vaste schuld (bedragen x € 1.000)

Stap	**Variabelen Renterisico(norm)**	**Primaire begroting 2022**	**Begroting na wijziging 2022**	**Realisatie 2022**	**Realisatie 2021**
(1)	Renteherziening	0	0	0	0
(2)	Aflossingen	650	650	650	763
(3)	**Renterisico**	**650**	**650**	**650**	**763**
(4)	**Renterisiconorm**	**2.701**	**2.580**	**2.554**	**2.675**
(5a) = (4>3)	Ruimte onder risiconorm	2.051	1.930	1.904	1.912
(5b) = (3>4)	Overschrijding risiconorm	0	0	0	0
Berekening	**Renterisiconorm**				
(4a)	Totaal lasten boekjaar	13.504	12.902	12.769	13.373
(4b)	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
(4) =(4a x 4b/100)	Renterisiconorm boekjaar	2.701	2.580	2.554	2.675

Renteschema 2022

in €1.000

a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering		35
b.	De externe rentebaten over de korte en lange financiering		44
	Saldo rentelasten en rentebaten		-9
c1.	Doorbelaste rente naar de grondexploitatie	0	
c2.	Doorbelaste rente aan projectfinanciering naar taakvelden	0	
c3.	Rentebaat van door verstrekte leningen in het kader van projectfinanciering naar taakvelden	0	
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		
d1.	Rente over eigen vermogen		0
d2.	Rente over voorzieningen		0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		-9
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (omslagrente)		0
f.	Renteresultaat op het taakveld treasury		-9

Het Schap kent één programma, nl. de uitvoering Wsw. Alle financieringskosten zijn hieraan dienstbaar. Zo wordt geen rente aan eigen vermogen, voorzieningen, investeringen en/of andere zaken toegerekend.

1.2.4 Verbonden partijen

Het Schap is een Gemeenschappelijke Regeling die de Wsw uitvoert namens de hierin deelnemende gemeenten Beesel, Bergen en Venlo. Het Schap is tot en met 1-1-2023 100% eigenaar van WAA-groep nv, gevestigd aan de Prinsessesingel 10 te Venlo. WAA-groep nv voert namens het Schap de Wsw uit op basis van een contract. Het huidige contract is, met een voorbehoud van behoud van de huidige organieke constellatie, verlengd en loopt tot en met 31 december 2032.

WAA-groep nv heeft, volgens voorlopige cijfers, 2022 afgesloten met een overall overschot op reguliere bedrijfsvoering van € 691.000, daar waar een tekort van € 1.100.000 gebudgetteerd was. Na de o.b.v. Samen Verder! afgesproken incidentele en eenmalige korting op de uitvoerings- en plaatsingsbijdrage 2022 ad € 11.393.000 resteert een uiteindelijk tekort van € 10.702.000. De totale reguliere exploitatie van de WAA-groep nv (totaal baten en lasten) over 2022 bedraagt € 34.000.000.

Overzicht van het eigen en vreemd vermogen WAA-groep nv:

	01-01-2022	**31-12-2022**
	€ x1000	€ x1000
Eigen vermogen	12.300	13.202
Resultaat 2022	902	-10.702
Totaal eigen vermogen	13.202	2.500
Vreemd vermogen	2.987	2.776
Totaal vermogen	16.189	5.276

1.2.5 Grondbeleid

Het Schap kent geen grondbeleid. Het Schap heeft, na de verkoop van haar gronden in 2017 en begin 2018, geen gronden meer in bezit.

1.2.6 Bedrijfsvoering

1.2.6.1 Algemeen

Het Schap voert als Gemeenschappelijke Regeling, voor en namens de deelnemende gemeenten, de verplichtingen uit die voortvloeien uit de Participatiewet, nl. het onderdeel Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw) in de regio Venlo tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten. Het Schap heeft de bedrijfsvoering hiervan overgedragen aan haar dochteronderneming WAA-groep nv. Daarom is binnen het Schap sec geen sprake van bedrijfsvoering.

Het Schap kent één programma, nl. de uitvoering Wsw. Alle financieringskosten zijn hieraan dienstbaar. Zo wordt geen rente aan eigen vermogen, voorzieningen, investeringen en/of andere zaken toegerekend.

Investeringsbeleid
Zoals in 1.2.5 vermeld heeft het Schap in 2018 alle in haar bezit zijnde gronden verkocht, en heeft daarmee geen materiële activa meer. Wat betreft haar financiële vaste activa is het Schap vanaf 2004 zowel materieel als qua zeggenschap volledig en 100% eigenaar van de deelneming in WAA-groep nv.

Organisatiestructuur en administratieve organisatie
Omdat het Schap de bedrijfsvoering aan haar dochteronderneming WAA-groep nv heeft overgedragen is een minimale organisatiestructuur (met zoals al vermeld een Algemeen bestuur en een Dagelijks bestuur) en administratieve organisatie. Dit kan, hangende het onderzoek Samen Verder!, veranderen als het Schap haar deelneming in WAA-groep nv mogelijk zal vervreemden.

Personeelsbeleid
Het Schap heeft in materiële zin geen personeel in dienst. Derhalve is een personeelsbeleid niet van toepassing.

Informatisering en automatisering
Vanaf 2021 is de geautomatiseerde gegevensverwerking verder ingericht op het werken op afstand en flexibele werkplekken. Behoudens enkele ICT vervangingsinvesteringen zijn vanaf 2023 geen andere noemenswaardige investeringen gepland.

Kansen en bedreigingen
Een van de grootste bedreigingen voor het Schap is direct een krimp en de veroudering van de SW-bezetting. Hierdoor dient de organisatie mee te krimpen, waarbij tegen grenzen van economy of scale wordt aangelopen, hetgeen onevenredig hoge kosten met zich mee kan brengen voor zowel het Schap, haar deelnemende gemeenten als haar uitvoeringsorganisatie WAA-groep nv .
Deze krimp en haar negatieve gevolgen kan bij WAA-groep nv vanaf 2023 mogelijk worden opgevangen door het werken met andere doelgroepen van de Participatiewet. Dit zou voor WAA Groep nv kansen kunnen bieden voor betaalbaarheid en daarmede continuïteit van dienstverlening voor het Schap.

Naast krimp voor de hele entiteit WAA is altijd een kans en bedreiging die voortvloeit uit het normale ondernemerschap bij WAA-groep nv. Weliswaar is voor het Schap een zgn. secundaire zaak omdat ondernemerschap primair onderdeel is van de bedrijfsvoering van WAA-groep nv, maar door de contractrelatie wel ook iets is dat het Schap weliswaar indirect maar wel degelijk raakt.

1.2.6.2 COVID-19 en de oorlog in Oekraïne

Als nu per begin 2023 naar economische gevolgen van COVID 19 en de oorlog in de Oekraïne wordt gekeken, is de ervaring dat de gevolgen van beiden tot en met 2022 en de directe impact van deze crisis op sec de exploitatie van het Schap WAA beperkt zijn gebleven. Immers, de activiteiten van het Schap beperken zich primair tot regievoering en administratie c.a. van de Wsw voor haar deelnemende gemeenten en aansturing van haar uitvoeringsorganisatie WAA-groep nv. De primaire baten van het Schap tot en met 2022, zijnde vnl. rijksbijdrage Wsw en gemeentelijke bijdragen, evenals de primaire lastenstroom van het Schap, zijnde vnl. uitvoeringsbijdragen Wsw en vaste vergoedingen voor regie-, administratie en controlewerkzaamheden, zijn veelal vast zijn en zijn

nauwelijks geraakt door de COVID-19 crisis. In de huidige wetenschap dat het Schap met ingang van 2023 geen aandeelhouder meer is in WA-groep nv, zullen beide zaken primair de bedrijfsvoering van WAA-groep nv en daarmee direct de exploitatie van het Schap in het geheel niet meer raken. Op middellange en langere termijn kan dat, zeker als deze crisis lang aanhoudt, echter een heel ander verhaal zijn. Hiervoor wordt verwezen naar de risicoparagraaf.

In 2020, 2021 en 2022 heeft het Rijk aangegeven coronacompensatie voor Sw-bedrijven te verlenen voor de periode t/m het eerste kwartaal 2022. Via de rijksbijdrage Wsw is, ter vervanging van de NOW-bijdrage voor Sw-bedrijven, in 2020 in totaal € 933.000 (€ 2.098 per arbeidsjaar Wsw) voor 2021 nogmaals ongeveer € 297.000 ((€ 719 per arbeidsjaar Wsw) en voor 2022 in totaal nog een bedrag van € 67.000 (€ 170 per Wsw arbeidsjaar) aan EENMALIGE, EXTRA subsidie verstrekt via gemeenten aan SW-bedrijven als overbrugging voor de gevolgen van COVID-19 op de bedrijfsvoering. Naast compensatie van het Rijk heeft WAA al in maart 2020 afspraken met haar klanten kunnen maken waarbij, met een beroep op partnership, ook deze relaties vanaf toen onveranderd steeds bijdragen hebben geleverd en zullen blijven leveren om elke (semi-)lockdown periode opnieuw de gevolgen van COVID-19 samen te mitigeren. Over en weer wordt de extra waarde van partnership in deze periode pas echt duidelijk. En wordt de meerwaarde van de huidige koers van WAA-overall meer en meer duidelijk.

Samen met de ingezette maatregelen bij WAA-groep nv en de compensatie van klanten, was de coronacompensatie van het Rijk in 2020, 2021 en in 2022 ruim voldoende om de gevolgen van COVID-19 op de exploitatie van WAA-groep nv te mitigeren. Vanaf het tweede kwartaal 2022 is een verdere covidbijdrage niet meer aan de orde, zeker niet omdat COVID-19 vanaf 2023 niet alleen materieel maar ook formeel onderdeel is geworden van het normale leven in de maatschappij en de normale bedrijfsvoering van bedrijven.

Via de uitvoerings- en plaatsingsbijdrage is alle rijkscompensatie in alle jaren, in lijn met bestuurlijke besluitvorming uit 2020, volledig doorbetaald aan WAA-groep nv. Dit zal, indien onverhoopt nog van toepassing, ook blijven gebeuren met eventuele compensaties in de toekomst voor bijdragen in de uitvoering van de Wsw a.g.v. eenmalige crisissituaties die het Schap ontvangt. Hierdoor worden de gevolgen van onverwachte, eenmalige en majeure crisissituaties zoals bv COVID-19 op de bedrijfsvoering / exploitatie en de compensatie hiervoor binnen de WAA-constellatie zowel materieel als formeel gematched. In verband met het afwijkende en eenmalige karakter van zowel de ontvangst als doorbetaling van deze Coronabijdrage van het Rijk resp. gemeenten via de Rijksbijdrage Wsw, wordt de ontvangst hiervan in de exploitatie van het Schap apart verantwoord onder Diverse baten. De doorbetaling aan WAA-groep nv wordt ook apart verantwoord onder Bijdragen aan derden.

De impact van de COVID-19- en Oekraïne crisis op de exploitatie van WAA is m.n. bij WAA-groep nv verwerkt in het exploitatieresultaat. En door de blijvende hoge mate van onzekerheden hieromtrent, vanaf 2021 en verder steeds met de nodige voorzichtigheid door vertaald in de verwachte resultaten en (meerjaren)budgetten. Door te zorgen voor prudent financieel beheer met voldoende ruimte voor onvoorzien in zowel de baten als lasten, én voor de komende jaren tot en met 2027 structureel een voldoende eigen weerstandsvermogen bij zowel WAA groep als het bij het Schap aan te houden, wordt binnen de exploitatie en balans van WAA overall voldoende ruimte aangehouden om zélf de (verdere) gevolgen van nu bekende crisissituaties zoals de oorlog in de Oekraïne en de gevolgen hiervan, primair eerst in haar eigen organisatie financieel te kunnen opvangen. Ondanks de forse impact die de crisis direct heeft op de balans en exploitatie van WAA Groep en indirect mogelijk voor WAA Venlo e.o. , is de financiële en liquiditeitspositie van zowel het Schap als WAA Groep nv nu en in de toekomst zodanig aan de maat dat de continuïteit van de gehele WAA-organisatie vooralsnog hierdoor niet in gevaar is. Op langere termijn, en in directe en indirecte zin en los van haar exploitatie etc., is continuïteit voor het Schap zelf sec a.g. v. de wettelijke garanties die de WGR biedt, overigens überhaupt nooit een issue. Waarvan acte!

2. Jaarrekening 2022

2.1 Balans per 31 december

(x € 1.000)	31.12.2022	31.12.2021
Activa		
Vaste activa		
- **Financiële vaste activa**		
Kapitaalverstrekkingen		
- Deelnemingen	2.500	5.448
	2.500	**5.448**
Vlottende activa		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
- Vorderingen op openbare lichamen	1.275	1.558
- uitzettingen in Rijks Schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	12.309	12.266
- Rekening-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen	103	102
	13.687	**13.926**
Overige vorderingen en overlopende activa	40	0
Liquide middelen	14	9
Totaal	**16.241**	**19.383**

	31.12.2022	31.12.2021
Passiva		
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
- Algemene reserve	1.337	1.537
- Bestemmingsreserve	2.822	3.132
- Gerealiseerde resultaat	8.504	-200
	12.663	**4.469**
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
- Onderhandse leningen van Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	450	1.100
	450	**1.100**
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar		
- Overige schulden	3.113	13.795
	3.113	**13.795**
Overlopende passiva		
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	15	18
	15	**18**
Totaal	**16.241**	**19.383**
Bedrag aan borg- en garantstellingen	**0**	**0**

2.2 Overzicht van baten en lasten

	Primaire begroting 2022		Gewijzigde begroting 2022		Realisatie 2022		Realisatie 2021	
Rijkssubsidie Wsw		11.975		11.735		11.917		11.756
Diverse baten		0		0		67		297
Totale baten		**11.975**		**11.735**		**11.984**		**12.053**
Overige uitvoerings- en plaatsingskosten	13.002		12.238		929		12.878	
Administratiekosten	65		65		65		64	
Personeelskosten bestuur	21		21		20		16	
Rentekosten minus – opbrengsten	51		51		-9		46	
Kosten wachtlijst-beheer / indicatie	115		115		115		113	
Frictiekosten bijdrage aan NV	142		207		163		145	
Projectkosten bijdrage aan NV	0		0		0		25	
Overige algemene kosten	108		205		93		86	
Totale lasten		**13.504**		**12.902**		**1.376**		**13.373**
Exploitatieresultaat		**-1.529**		**-1.167**		**10.608**		**-1.320**
Bijdrage aan WAA groep nv		0		0		-67		-297
Resultaat deelnemingen		0		0		-2.948		0
Programma- /concernresultaat		**-1.529**		**-1.167**		**7.593**		**-1.617**
Dekking programma- /concernresultaat:								
Gemeentelijke tekortfinanciering Wsw		1.100		600		600		1.100
Gerealiseerde totaal baten en lasten		**-429**		**-567**		**8.193**		**-517**
Onttrekkingen aan bestemmingsreserve		142		207		163		170
Aanvullende onttrekking uit bestemmingsreserve		148		148		148		147
Toevoegingen aan bestemmingsreserve		0		0		0		0
Gerealiseerde resultaat		**-139**		**-212**		**8.504**		**-200**

2.3 Toelichtingen

2.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld door reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Balans

Vaste activa

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV’s en BV’s (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden.

Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Vlottende activa

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

2.3.2 Toelichting op de balans per 31 december 2022

Financiële vaste activa	Kapitaal-verstrekkingen t.b.v. deelnemingen	Totaal
Boekwaarde per 1 januari	5.448	5.448
Investeringen		
Desinvesteringen		
Afschrijvingen		
Afwaarderingen	2.984	2.948
Boekwaarde per 31 december	**2.500**	**2.500**
Cumulatieve waardeverminderingen per 31 december	2.948	2.948

WAA Venlo e.o. heeft tot en met 31-12-2022 een 100%-belang in WAA-groep nv te Venlo. Deze deelneming wordt gewaardeerd tegen historische kostprijs of lagere marktwaarde, mits de lagere marktwaarde naar verwachting structureel is. De totale historische kostprijs van de deelneming bedraagt € 5.448.000.

Per 31 december 2022 bedraagt de marktwaarde van de deelneming € 2.500.000 (gebaseerd op voorlopige cijfers per ultimo 2022 van WAA-groep nv en op basis van intrinsieke waarde resp. eigen vermogen). De marktwaarde per 31-12-2022 is dan structureel lager dan de historische aanschafprijs, waardoor de waarde van de deelneming is afgewaardeerd ten bedrage van het verschil zijnde € 2.984.000.

De deelneming is per 1-1-2023 in zijn geheel verkocht aan de gemeente Venlo voor de intrinsieke waarde op 31-12-2023 zijnde € 2.500.000. WAA Venlo e.o. heeft geen garantieverklaring afgegeven voor WAA-groep nv.

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar

	2022	**2021**
Vorderingen op openbare lichamen:		
Deelnemende gemeenten	1.275	1.275
Overige vorderingen op openbare lichamen	0	283
Totaal vorderingen op openbare lichamen	1.275	1.558
Uitzettingen in Rijksschatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	12.309	12.266
Rekening-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen	103	102
Totaal	**13.687**	**13.926**

Een voorziening voor oninbare vorderingen is niet opgenomen omdat in 2022 (evenals 2021) naar verwachting geen sprake is van oninbare vorderingen.

De uitzetting met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar betreft een vrij opvraagbare (zonder voorwaarden) uitzetting bij Rijksschatkist.

De rekening-courant verhouding met niet-financiële instellingen betreft uitzettingen in rekening courant bij de 100% dochter WAA-groep nv en de 100% kleindochters Vindt bv resp. Beheersmaatschappij Werkvoorziening Venlo BV.

Overige vorderingen en overlopende activa	**2022**	**2021**
Overlopende activa	40	0
Totaal	**40**	**0**

Dit betreft in 2023 ontvangen rentebaten over de uitzettingen bij Rijksschatkist in het 4e kwartaal 2022.

Liquide middelen	**2022**	**2021**
Banksaldi	14	9
Totaal	**14**	**9**

Van de liquide middelen is € 0 uitgezet in deposito. De banktegoeden zijn bij de BNG rentedragend in rekening-courant ondergebracht. Ten aanzien van de liquide middelen worden geen valutarisico's gelopen. De benutting van de ruimte voor schatkistbankieren is in onderstaande tabel weergegeven:

Drempelbedrag (x € 1.000)	**1000**	**1000**	**1000**	**1000**
Verslagjaar 2022	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijksschatkist aangehouden middelen	**160**	**123**	**72**	**180**
Ruimte onder het drempelbedrag	840	877	928	820
Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

In 2022 zijn door het Schap direct en op dagbasis beschikbare kasmiddelen buiten de Rijksschatkist aangehouden om, conform de oproep van en gewenste COVID-19 beleid van het Rijk vanaf maart 2020 voor lagere overheden, kleinere leveranciers per ommegaande en direct te kunnen betalen om hun zo zoveel mogelijk tegemoet te komen.

Voor wat betreft financiële instrumenten en financieringsmiddelen waar conform de wet FIDO de bepalingen op van toepassing zijn, wordt verder verwezen naar de paragraaf Financiering.

Eigen vermogen

Algemene reserve

	2022	**2021**
Saldo per 1 januari	1.537	921
Toevoeging	0	0
Onttrekking	0	0
Bestemming resultaat vorig boekjaar	-200	616
Saldo per 31 december	**1.337**	**1.537**

Bestemmingsreserve

	2022	**2021**
Saldo per 1 januari	3.132	3.450
Toevoegingen	0	0
Onttrekkingen:		
- vermindering ter dekking van frictiekosten	-163	-145
- Bijdrage aan WAA-groep nv inzake de dekking van geoormerkte investerings- en projectlasten	0	-25
- Vermindering als gevolg van niet benodigd budget voor frictiekosten c.a.	-148	-148
Saldo per 31 december	**2.822**	**3.132**

De bestemmingsreserve is gevormd op basis van bestuursbesluiten, en is enerzijds ter dekking van frictie- en ombouwkosten in het kader van de strategische koerswijziging van WAA conform het strategische plan Samen Anders! vanaf 2014 en anderzijds ter dekking van afschrijvingskosten van in het verleden (t/m 2008) middels bestemmingsreserve gefinancierde activa.

De onttrekkingen zijn ter dekking van kosten a.g.v. reorganisatie en frictie in het kader van ombouw van de organisatie c.a. zoals aangegeven in het strategische beleidsplan "Samen Anders!". De onttrekkingen betreffen een door het Schap aan WAA-groep nv betaalde vergoeding voor de feitelijke frictie- en/of afschrijvingskosten in enig jaar.

De vrijval in 2022 betreft dat deel van het bedrag dat meer was gereserveerd dan benodigd volgens een geactualiseerde berekening ultimo 2022 en dat, conform bestuursbesluit in december 2021, kan vrijvallen uit de bestemmingsreserve. Het saldo van deze reserve ultimo 2022 is overigens ruim voldoende om naar verwachting alle toekomstige verplichtingen vanuit Samen Anders! te kunnen blijven voldoen.

Gerealiseerde resultaat

	2022	**2021**
Saldo per 1 januari	-200	616
Toevoeging	8.504	0
Onttrekking	200	-816
Saldo per 31 december	**8.504**	**-200**

Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer

Het verloop van de onderhandse geldleningen is als volgt:

	%	Saldo per 01-01-2022	Vermeerderingen	Aflossingen	**Saldo per 31-12-2022**	Rentelast begrotingsjaar
BNG	3,45	**600**		150	**450**	19
BNG	1,92	**500**		500	**0**	7
Totaal		**1.100**		650	**450**	26

Alle geldleningen zijn verstrekt door binnenlandse banken en overige financiële instellingen. Het in 2023 af te lossen bedrag is € 150.000.

Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar

Overige schulden

	2022	**2021**
Rekening-courant verhouding met niet-financiële instellingen	3.033	13.750
Schulden aan openbare lichamen	80	45
Totaal overige schulden	**3.113**	**13.795**

De rekening-courant verhouding met niet-financiële instellingen betreft uitzettingen in rekening courant bij de 100% dochter WAA-groep nv en de 100% kleindochters Vindt bv resp. Beheersmaatschappij Werkvoorziening Venlo BV. De schulden aan openbare lichamen betreffen schulden aan deelnemende gemeenten.

Overlopende passiva

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen.

	2022	2021
Transitorische rente	7	11
Nog te betalen bedragen	8	7
Totaal	**15**	**18**

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Vanaf 1-1-2004 zijn de werknemers van het Schap, behoudens de bestuurssecretaris, werkzaam bij WAA-groep nv. Alle hieruit voortvloeiende kosten zijn, conform een Aanwijzingsbesluit en een hieraan gekoppelde jaarlijks vast te stellen Uitvoeringsovereenkomst tussen het Schap en WAA-groep nv, voor rekening van WAA-groep nv. Het Schap is en blijft echter, als formeel werkgever, te allen tijde aansprakelijk voor het nakomen van alle verplichtingen voor zover deze voortvloeien uit deze arbeidsovereenkomsten. De Uitvoeringsovereenkomst is eind 2022 verlengd en heeft dan, onder voorwaarde onveranderde going concern in 2023, een looptijd t/m 2032.

2.3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Begrotingsrechtmatigheid

Conform de Kadernota Rechtmatigheid 2018 wordt in de toelichting op de staat van baten en lasten een analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de gerealiseerde baten en lasten gemaakt. De toets op begrotingsrechtmatigheid wordt op programmaniveau uitgevoerd. Zoals reeds aangegeven kent het Schap één programma zijnde de uitvoering Wsw. Alle baten en lasten van het Schap zijn dienstbaar aan dit ene programma. Derhalve wordt in dit kader de afwijking tussen begroting en realisatie binnen dit ene programma categoriaal toegelicht, en niet nader toebedeeld naar meerdere programma's. Gelet op het voordeel op de lasten t.o.v. de gewijzigde begroting 2022 van €11.459.000 is sprake van begrotingsrechtmatigheid. Dit voordeel is als volgt opgebouwd:

	Realisatie 2022	Gewijzigde begroting 2022	Afwijking
Overige uitvoerings- en plaatsingskosten	929	12.238	-11.309
Administratiekosten	65	65	0
Personeelskosten bestuur	20	21	-1
Rentekosten minus –opbrengsten	-9	51	-60
Kosten wachtlijstbeheer/indicatie	115	115	0
Frictiekosten bijdrage aan WAA-groep nv	163	207	-44
Projectkosten bijdrage aan WAA-groep nv	0	0	0
Overige algemene kosten	93	205	-112
Totale exploitatielasten	**1.376**	**12.902**	**-11.526**
Incidentele bijdrage aan WAA-groep nv	67	0	67
Resultaat deelneming	2.948	0	2.948
Totaal lasten	**4.391**	**12.902**	**-8.511**

Hieronder worden de belangrijkste afwijkingen tussen begrotingen en realisatie 2022 en t.o.v.2021 toegelicht en nader geanalyseerd.

Rijksvergoeding Wsw	Primaire begroting 2022	Gewijzigde begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie 2021
Toegekende reguliere rijksvergoeding Wsw	11.975	11.735	11.917	11.756
Bij: Bonus Begeleid Werken				0
Af: korting rechtmatigheid				0
Totaal rijksbijdrage	**11.975**	**11.735**	**11.917**	**11.756**
Aantal SE totaal (incl. Begeleid werken)	414,2	391,5	394,18	412,96
Toegekende rijksvergoeding per SE (x € 1)	28.911	29.975	30.232	28.468

De totale rijksvergoeding Wsw wordt bepaald door de omvang en realisatie van de taakstelling en het normbedrag per standaardeenheid/arbeidsjaar. Omdat vanaf 2015 geen instroom in de Wsw meer plaatsvindt is de realisatie van de niet-beschutte Wsw in 2022 lager dan in 2021, maar door minder uitstroom dan begroot iets hoger dan begroot. Dit laatste a.g.v. uiteindelijk minder uitstroom naar de WIA en een iets lager natuurlijk verloop dan verwacht. De reguliere rijksbijdrage per SE (totale rijksbijdrage per arbeidsjaar exclusief de eenmalige coronabijdrage voor 2022 ad €170) in 2022 is hoger dan de gewijzigde begroting door een niet verwachte verhoging van de rijksbijdrage per SE in 2022, die volgens de septembercirculaire structureel van aard is. De reguliere rijksvergoeding Wsw is, ondanks de verhoging in 2022, onveranderd onvoldoende om de (loon)verplichtingen vanuit de Wsw te dekken. Dit door de al vanaf 2013 structureel toegepaste rijksbezuinigingen.

Evenals in voorgaande jaren is ook voor 2022 naar verwachting geen sprake van kortingen op de rijksvergoeding i.v.m. het niet voldoen aan de rechtmatigheidseisen door WAA-groep nv. Mogelijke kortingen uitdien hoofde zullen, conform de uitvoerings- en plaatsingsovereenkomst, worden verhaald op WAA-groep nv.

De bijdrage frictiekosten aan WAA-groep nv was lager dan begroot omdat de nv erin geslaagd is minder kosten te maken voor boventalligheid c.a. uit hoofde van het strategisch plan Samen Groeien! dan begroot door herplaatsingen resp. vervroegde uitstroom van boventalligen.

Evenals in 2021 heeft het Schap ook in 2022 via de gemeenten van het Rijk nog een laatste compensatie gekregen voor de gevolgen van COVID-19 op haar exploitatie. Deze bijdrage is volledig doorbetaald aan haar uitvoeringsorganisatie WAA-groep nv. Zowel de bijdrage als doorbetaling waren, evenals alle wat te maken heeft met COVID-19 voor 2021 en 2022 niet voorzien, derhalve niet begroot.

Diverse baten

Dit betreft de in 2021 en 2022 door het Rijk toegekende bijdrage ter compensatie van de schade door de coronacrisis. Deze bate is van incidentele aard. Deze bijdrage is, conform bestuursbesluit, in beide jaren volledig doorbetaald aan WAA-groep nv. Zie ook hieronder Bijdrage aan WAA-groep nv.

Overige uitvoerings- en plaatsingskosten

Dit betreft de vergoeding aan WAA-groep nv voor het uitvoeren van de Wsw, conform de Uitvoerings- en plaatsingsovereenkomst 2022 tussen het Schap en WAA-groep nv. De reguliere uitvoerings- en plaatsingskosten ten bedrage van in totaal € 12.322.000 zijn hoger dan begroot omdat in 2022 meer Wsw-arbeidsjaren zijn gerealiseerd dan begroot. Conform bestuurlijke afspraken was de reguliere uitvoerings- en plaatsingsbijdrage bijdrage per arbeidsjaar in 2022 gelijk aan hetgeen begroot was.

WAA Groep nv heeft op basis van de bestuurlijke besluiten uit Samen Verder! per ultimo 2022 *eenmalig* een korting verleend op de uitvoerings- en plaatsingsbijdrage 2022 aan het Schap WAA Venlo e.o. ter hoogte van het verschil tussen het eigen vermogen op 31-12-2022 vóór korting in de voorlopige jaarrekening 2022 van WAA Groep nv minus het basisweerstandsniveau ad € 2,5 mio. Op basis van de voorlopige cijfers 2022 zoals die zijn opgemaakt per medio februari 2023, is de voorlopige en in deze jaarrekening verwerkte eenmalige korting voor 2022 vastgesteld op een bedrag van afgerond € 11.393.000. Eventuele majeure afwijkingen van deze voorlopige korting zullen in de loop van 2023 bij de definitieve vaststelling van de jaarrekening 2022 van WAA-groep nv, op basis van de accountantsverklaring, nader worden bepaald resp. aanvullend worden verrekend.

Na toepassing van de eenmalige korting resteert voor 2022 een nettobedrag ad € 929.000 dat door het Schap aan WAA-groep nv betaald is inzake uitvoerings- en plaatsingsbijdrage voor 2022.

Personeelskosten bestuur	Primitieve begroting 2022	Gewijzigde begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie 2021
Ingehuurd personeel	21	21	20	16
Totaal	**21**	**21**	**20**	**16**

In het kader van Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector (WNT) is WAA Venlo e.o. verplicht een overzicht te verstrekken van haar bestuurders en topfunctionarissen met de verstrekte beloningen in het lopende boekjaar:

Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling:

Gegevens 2022	**M. van den Broek**
Functiegegevens	Secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband in fte	0,1973
Dienstbetrekking?	Nee
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€19.460
Beloningen betaalbaar op termijn	n.v.t.
Subtotaal	€19.460
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€42.617
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
Totaal bezoldiging 2022	**€19.460**
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

Gegevens 2021	**M. van den Broek**
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband in fte	0,1695
Dienstbetrekking?	Nee
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 16.013,00
Beloningen betaalbaar op termijn	n.v.t.
Subtotaal	€ 16.013,00
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 35.426,24
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
Totaal bezoldiging 2021	**€ 16.013.00**
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

Topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder tot 22-6-2022:

	A.P.M.A. Vervoort
Functiegegevens	Bestuurder

	B.M.J. Jacobs
Functiegegevens	Bestuurder

	F.J.R. Pekema
Functiegegevens	Bestuurder

Vanaf 22-6-2022 zijn nieuwe, onderstaande bestuurders benoemd;

	E. Boom
Functiegegevens	Bestuurder

	M.J.R Nijssen – van den Beucken
Functiegegevens	Bestuurder

	M.R.G. Buijsse
Functiegegevens	Bestuurder

Rentekosten minus – opbrengsten	Primitieve begroting 2022	Gewijzigde begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie 2021
Rentekosten leningen o/g	51	51	26	46
Renteopbrengsten			35	0
Totaal	**51**	**51**	**-9**	**46**

De rentekosten betreffen voornamelijk rentevergoedingen aan banken die het Schap betaalt voor langlopende leningen. Ten opzichte van 2021 dalen de rentekosten door reguliere aflossingen. De rentebaten betreft een ontvangen rentevergoeding vanaf het 4e kwartaal 2022 m.n. op de uitzettingen bij banken en Rijksschatkist. De rentepercentages over uitzettingen zijn in die periode gestegen van negatief resp. nihil naar een vergoeding van tussen de 0,5% en bijna 2%. Begroot was een rentepercentage over uitzettingen van nihil voor het hele boekjaar.

Kosten wachtlijstbeheer/indicatie

Dit betreft de vergoeding aan WAA-groep nv voor het uitvoeren van het wachtlijstbeheer en de indicatie van de Wsw, conform de Uitvoerings- en plaatsingsovereenkomst tussen het Schap en WAA-groep nv.

Frictiekosten bijdrage aan NV

Dit betreft frictie- en ombouwkosten van WAA-groep nv op basis van "Samen Anders!" die, op basis van bestuursbesluiten, gedekt worden uit hiervoor gereserveerde middelen in de bestemmingsreserve. Voor een toelichting verwijzen wij naar de toelichting op de balans.

Projectkosten bijdrage aan NV

Dit betreft door het Schap aan WAA-groep nv vergoede afschrijvingskosten voor investeringen t/m 2014. Deze worden op basis van bestuursbesluiten, gedekt uit hiervoor gereserveerde middelen in de bestemmingsreserve.

Overige algemene kosten	Primaire begroting 2022	Gewijzigde begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie 2021
Kosten t.b.v. interne controle	37	37	37	36
Externe accountantskosten	10	10	15	14
Modernisering Wsw	25	125	31	36
Onvoorzien	24	24	0	0
Resultaten voorgaande boekjaren	0	0	0	0
Overige	12	9	10	0
Totaal	**108**	**205**	**93**	**86**

In de begroting zijn onder de post Onvoorzien, naast een budget voor onvoorziene zaken, ook middelen begroot om eventuele verschillen tussen de ontvangen rijksbijdrage en uitvoerings- en plaatsingsbijdrage Wsw a.g. v. afwijkingen tussen begrote en feitelijk ingevulde Wsw-bezetting bij het Schap te kunnen opvangen.
De onder Modernisering Wsw zijn kosten begroot en opgenomen voor inzet van externe deskundigen vanuit een gemeenschappelijke vraag en gemeenschappelijk belang van alle drie de deelnemende gemeenten voor een herpositionering van WAA in het kader van het eerdergenoemde strategische project Samen Veder! Door veel meer eigen van mensen en minder inzet van externen is fors bespaard hierop en zijn de uiteindelijke kosten lager dan begroot.

Bijdrage aan WAA-groep nv

Dit betreft de door het Schap in 2022 en 2021 ontvangen (zie Diverse baten) en, conform bestuursbesluit, volledig aan WAA-groep nv doorbetaalde rijksbijdrage ter compensatie van de schade door de coronacrisis.

Resultaat deelnemingen

WAA Groep nv heeft op basis van de bestuurlijke besluiten uit Samen Verder! per ultimo 2022 *eenmalig* een korting verleend op de uitvoerings- en plaatsingsbijdrage 2022 aan het Schap WAA Venlo e.o. ter hoogte van het verschil tussen het eigen vermogen op 31-12-2022 vóór korting in de voorlopige jaarrekening 2022 van WAA Groep nv minus het basisweerstandsniveau ad € 2,5 mio. Hierdoor is het eigen vermogen van WAA groep nv gedaald tot een niveau van €2,5 mio per ultimo 2022. Omdat voor het Schap hierdoor sprake is van een duurzame waardedaling van haar deelneming per ultimo 2022, heeft zij haar 100% deelneming in WAA-groep nv - in lijn met het bestuursbesluit én conform de geldende voorschriften vanuit het wettelijke verslaggevingskader voor het Schap zijnde het Besluit Begroting en Verantwoording – eenmalig afgewaardeerd met een bedrag van € 2.948.000 tot het niveau van dezelfde € 2,5 mio.

Gemeentelijke tekortfinanciering Wsw	Primaire begroting 2022	Gewijzigde begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie 2021
Totaal gemeentelijke tekortfinanciering	**1.100**	**600**	**600**	**1.100**
Aantal SE incl. Begeleid werken	414,2	391,5	394,18	412,96
Gemeentelijke tekortfinanciering per SE (x € 1)	2.656	1.533	1.522	2.664

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Er vinden bij het Schap geen directe structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves plaats. Alle mutaties ten gunste of ten laste van reserves worden verantwoord via de Staat van baten en lasten.

2.3.4 Taakvelden

2.3.4.1 Overzicht van baten en lasten naar gemeentelijke taakvelden

Het Schap voert één programma uit, zijnde de Wet Sociale Werkvoorziening. De volledige exploitatie van WAA is hierop gericht, waardoor geen sprake is van overheadkosten, resp. kosten die gemaakt worden voor meerdere programma's. Zo is derhalve bij het Schap alleen sprake van algemene overheadkosten zijnde indirecte kosten.

Taakvelden gemeenten (in € 1.000)	**Begroting 2022**		**Begroting na wijziging 2022**		**Realisatie 2022**		**Verschil Begroting na wijziging met Realisatie 2022**	
	Baten	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**
0. Bestuur en Ondersteuning								
0.1 Bestuur		21		21		20		1
0.4 Overhead		173		270		158		112
0.5 Treasury		51		51	9	0	-9	51
0.8 Overige baten en lasten		142		207		3111	0	-2904
0.10 Mutaties reserves	290		355		311		44	0
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	139	0	212	0	0	8504	212	-8504
6.0 Sociaal domein								
6.4 Begeleide Participatie	13.075	13.117	12.335	12.353	12.584	1.111	-249	11.242
Totaal generaal	**13.504**	**13.504**	**12.902**	**12.902**	**12.904**	**12.904**	**-2**	**-2**

Voor een nadere toelichting op de verschillende afwijkingen wordt verwezen naar de toelichting bij de verschillende posten in de paragraaf 2.3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten.

2.3.4.2 Overzicht van incidentele baten en lasten

Incidentele baten en lasten (in € 1000)	**Begroting 2022**		**Begroting na wijziging 2022**		**Realisatie 2022**		**Verschil Begroting na wijziging met Realisatie 2022**	
	Baten	**lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**
6.0 Sociaal domein								
6.4 Begeleide Participatie	0	0	0	0	67	-8378	-67	8.378
Totaal Generaal	0	0	0	0	67	-8378	-67	8.378

Evenals in 2021 heeft het Schap ook in 2022 via de gemeenten van het Rijk een compensatie gekregen voor de gevolgen van COVID-19 op haar exploitatie. Deze bijdrage ad € 67.000 voor 2022 is wederom volledig doorbetaald aan haar uitvoeringsorganisatie WAA-groep nv.
In 2022 heeft het Schap eenmalig en incidenteel een korting op de uitvoerings- en plaatsingsbijdrage 2022 ontvangen ad € 11.393.000 van WAA-groep nv. Hierdoor zijn de lasten eenmalig fors lager gebruikelijk en dan begroot. Hierdoor is het eigen vermogen van WAA-groep nv structureel gedaald tot €2.500.000 en heeft het Schap haar belang in deze deelneming moeten afwaarderen met een bedrag van € 2.948.000 tot de nieuwe structureel lagere waarde hiervoor. Zowel de bijdrage als doorbetaling, korting en afboeking op de waarde van de deelneming waren PM begroot.

2.3.5 Overige gegevens

2.3.5.1 Gebeurtenissen na balansdatum

Alle na balansdatum bekend geworden feiten en omstandigheden die relevant zijn in het kader van deze jaarrekening, zijn –indien van toepassing– in deze jaarrekening verwerkt. Dit geldt ook voor de zgn. coronacrisis die in 2020 een aanvang genomen heeft en vanaf die tijd in min of meerdere mate beeldbepalend was. Maar vanaf 2022 is de wereld opgeschrikt door het conflict tussen Rusland en Oekraïne. In reactie hierop zijn door de Europese Unie forse en steeds meer uitgebreide sancties tegen Rusland en Belarus ingesteld. In reactie hierop heeft Rusland o.a. de gastoevoer naar Europa sterk beperkt. In economische zin zorgden de geopolitieke spanningen voor een ongekende stijging van de energieprijzen. Ook zijn de belangrijkste beursindices inmiddels aanmerkelijk gedaald en de rentestanden zijn aanzienlijk opgelopen ten opzichte van de stand per jaareinde 2021. De door de EU ingestelde sancties tegen en beperkingen in gasuitvoer door Rusland c.a. hebben geen directe impact op Werkvoorzieningschap Aanvullende Arbeid Venlo e.o., aangezien de gemeenschappelijke regeling geen zaken doet met personen, bedrijven en organisaties die op de EU-sanctielijst staan.

Maar indirect zijn de gevolgen van beide items natuurlijk zowel menselijk als financieel zeer fors en hebben zij een behoorlijke impact op het sociale, maatschappelijke én economische leven van mensen en organisaties. Door vergaande ondersteuningsmaatregelen van overheden vanaf 2020, in m.n. westerse landen, aan zowel haar inwoners als het bedrijfsleven hebben beide crisissituaties (voorlopig) nog geen economische recessie tot gevolg gehad. Ten tijde van de opmaak van dit jaarverslag, maart 2023, is weliswaar t.a.v. COVID-19 officieel geen issue meer en is sprake van terug naar het normale leven van voor corona. Maar is onveranderd ook steeds een risico op terugkeer naar een soort lockdown- situatie als het virus weer met een nieuwe variant oplaait. De oorlog in Oekraïne verkeert momenteel in een soort status quo positie, waarbij Europa zich wel meer en meer los maakt van de Russische "Energieklem". Maar ook hiervoor geldt; we zijn er zeker nog niet.

Door de sterke financiële positie van WAA overall eind 2021, incl. voorhanden zijnde buffers in zowel weerstandsvermogen als (toekomstige) exploitatiebegrotingen voor mogelijke coronaschade, én de waarborgen die de Wet Gemeenschappelijke Regelingen voor het Schap biedt, zijn ondanks de COVID-19 situatie, eind 2022 onveranderd geen continuïteits- en non going concern issues aan de orde.

Maar nog los daarvan, verwacht het Werkvoorzieningschap Aanvullende Arbeid Venlo e.o. überhaupt niet dat dit zal leiden tot voor haar onoverkomelijke financiële problemen, aangezien in artikel 33 van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningschap Venlo en Omstreken is bepaald dat tekorten en overschotten van Werkvoorzieningschap Aanvullende Arbeid Venlo e.o. met de deelnemende gemeenten worden verrekend.

Los van bovenstaande overall items, is voor WAA Venlo en haar gemeenten van belang dat op basis van het door alle stakeholders goedgekeurde plan Samen Verder het Schap per 1-1-2023 haar belang in WAA-groep nv volledig overdoet aan de Gemeente Venlo. De uitwerking hiervan is in de inleiding van deze jaarrekening aangegeven en beïnvloedt het financiële beeld, de exploitatie en vermogenspositie van zowel het Schap als WAA Groep nv in 2022 maar ook vanaf 2023 en verder. Al met al is het een majeure operatie waarmee een belangrijke stap wordt gezet naar een nieuwe toekomst voor zowel het Schap als haar Uitvoeringsorganisatie.

begrotingsevenwicht

Jaarrekening 2022

Recapitulatie begrotingsevenwicht (in € 1.000)	**Primitieve begroting 2022**			**Gewijzigde begroting 2022**			**Realisatie 2022**			**Realisatie 2021**		
	totaal	**waarvan incident-eel**	**structu-reel**	**totaal**	**waarvan incident-eel**	**structu-reel**	**totaal**	**waarvan incident-eel**	**structu-reel**	**totaal**	**waarvan incident-eel**	**structu-reel**
Lasten programma Wsw	13.504	142	13.362	12.902	207	12.695	1.376	-11.230	12.606	13.373	145	13.228
Totaal lasten programma's	**13.504**	**142**	**13.362**	**12.902**	**207**	**12.695**	**1.376**	**-11.230**	**12.606**	**13.373**	**145**	**13.228**
Baten programma Wsw	11.975	0	11.975	11.735	0	11.735	11.917	0	11.917	11.756	0	11.756
Totaal baten programma's	**11.975**	**0**	**11.975**	**11.735**	**0**	**11.735**	**11.917**	**0**	**11.917**	**11.756**	**0**	**11.756**
Saldo van baten en lasten programma's	**-1.529**	**-142**	**-1.387**	**-1.167**	**-207**	**-960**	**10.541**	**11.230**	**-689**	**-1.617**	**-145**	**-1.472**
lasten algemeen dekkingsmiddel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
lasten overhead	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
lasten vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
lasten onvoorzien	0	0	0	0	0	0	3.015	3.015	0	297	297	0
Totaal lasten diverse	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**3015**	**3015**	**0**	**297**	**297**	**0**
baten algemeen dekkingsmiddel	1.100	142	958	600	207	393	600	163	437	1.100	145	955
baten overhead	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
baten vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
baten onvoorzien	0	0	0	0	0	0	67	67	0	297	297	0
Totaal baten diverse	**1.100**	**142**	**958**	**600**	**207**	**393**	**667**	**230**	**437**	**1.397**	**442**	**955**
Saldo van diverse	**1.100**	**142**	**958**	**600**	**207**	**393**	**-2.348**	**-2.785**	**437**	**1.100**	**145**	**955**
Saldo totale saldo van baten en lasten van programma's en diverse	**-429**	**0**	**-429**	**-567**	**0**	**-567**	**8.193**	**8.445**	**-252**	**-517**	**0**	**-517**
Stortingen in reserves (excl. mut. eigen vermogen WAA groep nv)	148	148	0	148	148	0	148	148	0	147	147	0
Onttrekking aan reserves (excl. mut. eigen vermogen WAA groep nv)	142	142	0	207	207	0	163	163	0	170	170	0
Resultaat	**-139**	**290**	**-429**	**-212**	**355**	**-567**	**8.504**	**8.756**	**-252**	**-200**	**317**	**-517**
Totaal structurele lasten			**13.362**			**12.695**			**12.606**			**13.228**
Totaal structurele baten			**12.933**			**12.128**			**12.354**			**12.711**
Structurele baten - structurele lasten			**-429**			**-567**			**-252**			**-517**

3.2 Sisa

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties					Werkvoorzieningschap Aanvullende Arbeid Venlo e.o. Prinsessesingel 10 5911 HT Venlo
Bijlage verantwoordingsinformatie 2022 naar analogie van artikel 3 van de Regeling					
SZW	**G1B**	**Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_deel openbaar lichaam 2020** **Wet sociale werkvoorziening (Wsw)**	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G1B / 01*	Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen WSw Niet Beschut voor geïndiceerde inwoners in (jaar T), uitgedrukt in arbeidsjaren *Aard controle R* *Indicatornummer: G1B / 03*	Het totaal aantal gerealiseerde begeleid werkenplekken voor geïndiceerde inwoners in (jaar T), uitgedrukt in arbeidsjaren *Aard controle R* *Indicatornummer: G1B / 04*
		1	0889 Beesel	35,98	4,78
		2	0893 Bergen (L.)	51,38	4,28
		3	0983 Venlo	306,82	39,63
		4			

3.3 Kengetallen

Zoals hierboven al vermeld dient bij elke vergelijking ten opzichte van voorgaande jaren van de kerncijfers, exploitatie e.d. van WAA op totaalniveau over de jaren 2018 en verder, rekening gehouden te worden dat de totale SW-populatie waarvoor WAA vanaf 2018 de Wsw uitvoert, exclusief het beschutte Wsw deel is.

	2022	**2021**	**2020**	**2019**	**2018**
Aantal Wsw'ers in SE (gemiddeld):					
Beschut (vanaf 2018 naar deelnemende gemeenten)	176,90	189,32	199,37	209,44	222,62
Niet beschut	394,2	412,96	444,39	470,71	487,58
Subtotaal	571,08	602,28	643,76	680,15	710,20
Af: waarvan aandeel niet-deelnemende gemeenten	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Resteert aantal deelnemende gemeenten	571,08	602,28	643,76	680,15	710,20
Taakstelling deelnemende gemeenten	574,21	603,54	652,98	686,43	719,30
Verloop Wsw in fte:					
Beginstand	572,3	609,6	650,9	681,1	708,0
Af: beschutte groep naar deelnemende gemeenten	-172,6	-188,0	-194,9	-208,3	-214,3
Beginstand excl. beschut	399,7	421,6	456,0	472,8	493,7
Bij: instroom (vanaf 2015 sec a.g.v. verhuizingen en wijzigingen handicapcode)	0	4,3	5,0	12,1	7,5
Af: uitstroom naar reguliere arbeid	-1,4	-0,9	0,0	0,0	0,0
Af: uitstroom overige	-23,2	-25,3	-39,4	-28,9	-28,4
Eindstand	375,1	399,7	421,6	456,0	472,8
Waarvan duurzaam geplaatst	92%	95%	95%	94%	
Ziekteverzuim Wsw totaal (incl. beschut)	17,2%	18,4%	16,4%	15,6%	17,5%
Idem SW-landelijk	nnb	16,1%	15,1%	14,5%	13,7%
Rijkssubsidie:					
Rijkssubsidie per SE in €	30.232	28.468	27.016	25.905	25.248
Reguliere Uitvoerings- en plaatsingskosten per SE in € exclusief eenmalige korting	31.259	31.185	28.712	28.087	25.407
Dekkingsgraad rijkssubsidie / uitv.- en plaats.kosten per SE	0,97	0,92	0,94	0,92	0,99
Subsidieratio (rijkssubsidie minus BW / loonkosten Wsw)	0,93	0,88	0,87	0,88	0,88
Idem SW-landelijk	nnb	0,94	0,86	0,85	0,86
Gemeentelijke tekortfinanciering:					
Gemeentelijke tekortfinanciering per SE in €	1.522	2.664	3.600	2.762	3.271

3.4 Overzicht verdeling reguliere gemeentelijke bijdragen 2022

De gemeentelijke bijdragen worden berekend op basis van de verdeling zoals bepaald door Algemeen Bestuur, d.w.z. voor 25% o.b.v. het aantal inwoners en voor 75% o.b.v. het aantal fulltime equivalenten met een Wsw-dienstbetrekking (fte). Onderstaand de gemeentelijke bijdragen 2022:

Gemeente	Inwonerdeel	Fte-deel	Bonusdeel	Totaal
Beesel	16.795,52	43.248,65	6.467,76	**53.576,41**
Bergen	16.420,81	63.607,45	0	**80.028,26**
Venlo	128.128,17	377.177,40	38.910,24	**466.395,33**
Totaal	**161.344,50**	**484.033,50**	**45.378,00**	**600.000,00**

Evenals voorgaande jaren bedraagt ook in 2022 de bonus resp. korting op de gemeentelijke bijdrage voor díe gemeente die meer dan gemiddeld omzet voor Wsw-activiteiten bij WAA onderbrengt in totaal € 45.378.

3.5 Voorstel resultaatbestemming

Zoals in 1.2.4 is vermeld zullen eventuele toekomstige positieve exploitatiesaldi worden toegevoegd aan het vrij beschikbare eigen vermogen van de entiteit WAA in de vorm van algemene reserves en als weerstandvermogen worden gereserveerd, en negatieve exploitatieresultaten worden onttrokken aan het vrij beschikbaar eigen vermogen resp. weerstandsvermogen. Conform dit uitgangspunt wordt voorgesteld het overschot (na bijdragen van de deelnemende gemeenten en de bestemmingsreserve) over 2022 ad € 8.504.000 toe te voegen aan de algemene reserve.

Na verwerking van de resultaatbestemming 2022 van het Schap en WAA-groep nv is de algemene reserve van het Schap € 9.841.000 en van WAA-groep nv (volgens voorlopige cijfers) € 2.500.000. Het totaal vrij beschikbare weerstandsvermogen per ultimo 2022 voor de hele entiteit WAA bedraagt dan (volgens voorlopige cijfers) € 12.341.000. Van dit vermogen zal, in lijn met Bestuurlijke besluitvorming uit Samen Verder!, begin 2023 een bedrag van € 9.341.000 als zijnde het vermogensoverschot dat ultimo 2022 in de WAA organisatie aanwezig is en boven het vereiste weerstandsniveau van € 0,5 mio en € 2,5 mio bij het Schap resp. WAA-groep nv uitkomt, worden terugbetaald aan de deelnemende gemeenten.

3.6 Controleverklaring